

Rutiner och stöd kring arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck

Kartläggning via en enkätundersökning till kommuner och regioner

Innehåll

- Resultatet i korthet
- Om undersökningen
- Om de svarande
- Kommunernas arbete
 - Beslut
 - Förebyggande arbete
 - Rutiner för insats/stöd
 - Samverkan
 - Statistik och uppföljning
- Regionernas arbete 2022 år undersökning
 - Beslut
 - Förebyggande arbete
 - Rutiner för insats/stöd
 - Samverkan
 - Statistik och uppföljning
- Regionernas arbete 2023 år undersökning
 - Beslut
 - Förebyggande arbete
 - Rutiner för insats/stöd
 - Samverkan
 - Statistik och uppföljning

RESULTATEN I KORTHET

Sammanfattning över kommunernas arbete

- Av kommunerna har 21 procent uppgett att det finns beslut i organisationen om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd vid hedersrelaterat våld och förtryck.
 - Beslutet innefattar främst samverkansformer och utbildningsinsatser. Få uppger att ekonomiska resurser innefattas av beslutet.
- Sett till förebyggande arbete kan vi konstatera att:
 - 38 procent har inom de senaste tre åren gjort någon kartläggning gällande förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck.
 - 21 procent har uppgett att det finns skriftliga rutiner som avser förebyggande arbete. Rutinerna omfattar främst rutiner för att uppmärksamma behov av stöd till familjer i en hederskontext (exempelvis rutiner för att fråga alla vid nybesök, vid elevhälsosamtal, eller liknande). I lägst utsträckning finns skriftliga rutiner i förebyggande syfte mot könsstympling.
 - 42 procent har uppgett att de har någon utbildningsplan för personal och hälften uppger att de har en ansvarig samordnare för arbetet mot våld och hedersrelaterat våld och förtryck i kommunen.
- Sett till rutiner för insats/stöd kan vi konstatera att:
 - 59 procent har skriftliga rutiner för åtgärd vid misstanke eller kännedom om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck. 25 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett och 19 procent kring könsstympling.
 - Av skolverksamheterna uppger 66 procent att de erbjuder något form av stöd till barn som är eller misstänks vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck och 44 procent att de erbjuder någon form av stöd till barn som är utsatta för könsstympling. 70 procent har svarat att de dokumenterar ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken.
 - Verksamheterna inom Individ och familjeomsorg erbjuder främst familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck (63 procent) och i lägst utsträckning föräldraskapsstöd när könsstympling har skett, i syfte att motverka könsstympling på yngre syskon (28 procent).
- 21 procent har skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck. De verksamheter som främst deltar i samverkan i kommunerna uppges vara socialtjänst, skola och polis.
- Kopplat till uppföljning och statistik kan vi konstatera att:
 - 17 procent för statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken och 8 procent för statistik över insatser till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck.
 - 25 procent har någon uppföljnings- och utvärderingsplan av hur rutiner och insatser efterlevs och 20 procent har svarat att det finns skriftliga rutiner för hur de ska följa upp ärenden som varit aktuella för hedersrelaterat våld och förtryck.

Sammanfattning över regionernas arbete 2022

- Av de svarande regionerna har 43 procent uppgett att det finns beslut om att verksamheten ska arbeta aktivt med frågorna om hedersrelaterat våld och förtryck.
 - Beslutet innefattar främst samverkansformer, särskild kompetens samt rutiner, policy och utbildning. Ingen har uppgett att beslutet innefattar ekonomiska resurser. 4 procent har uppgett att det finns ett regionalt beslut om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd till familjer som lever i en hederskontext.
- Sett till förebyggande arbete kan vi konstatera att:
 - 11 procent har svarat att det genomförts en kartläggning av förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i regionen de senaste tre åren.
 - Hälften har uppgett att det finns skriftliga rutiner som avser förebyggande arbete. Skriftliga rutiner kring förebyggande arbete finns främst kopplat till könsstympning.
 - 42 har uppgett att det finns en utbildningsplan för personalen kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck.
- Sett till rutiner för insats/stöd kan vi konstatera att:
 - 45 procent har skriftliga rutiner vad gäller stöd till personer vid hedersrelaterat våld och förtryck. Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd som innefattar jämställdhet och/eller genusförändrande ansats. Stöd som i lägst utsträckning erbjuds är familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck.
 - 74 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att könsstympning har skett. Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd, i syfte att exempelvis motverka könsstympning på yngre syskon. 16 procent har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett.
- 52 procent har svarat att det finns skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i deras region. De verksamheter som främst deltar i samverkan uppges vara socialtjänst och skola men även polis, mödravård, barnhälsovård och hälsocentral.
- Kopplat till uppföljning och statistik kan vi konstatera att:
 - 11 procent har uppgett att de för statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken och 5 procent att de för statistik över insatser till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck.
 - 79 procent har uppgett att ärenden dokumenteras där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken. Däremot är det 20 procent som uppger att de har skriftliga rutiner kring uppföljning av ärenden. 10 procent har uppgett att de har någon uppföljning- och utvärderingsplan av rutiner och insatser vid hedersrelaterat våld och förtryck.

Sammanfattning över regionernas arbete 2023

- Av regionerna har 67 procent uppgett att det finns beslut om att verksamheten ska arbeta aktivt med frågorna om hedersrelaterat våld och förtryck.
 - Beslutet innefattar främst bland annat lokal tillämpning, regional uppdragsbeskrivning eller att handlingsplan är upprättad. Utöver detta har en relativt hög andel även uppgett att beslutet innefattar samverkansformer och särskild kompetens (50 procent). Någon eller några få har uppgett att beslutet innefattar ekonomiska resurser (13 procent). 27 procent har uppgett att det finns ett regionalt beslut om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd till familjer som lever i en hederskontext.
- Angående förebyggande arbete kan vi konstatera att:
 - Ingen av de svarande regionerna (17 stycken) har uppgett att de har kännedom om att det gjorts någon kartläggning av förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i regionen de senaste tre åren. En svarar att man inte vet.
 - 64 procent har uppgett att det finns skriftliga rutiner som avser förebyggande arbete. Skriftliga rutiner kring förebyggande arbete finns främst kopplat till könsstympling, 93 procent har uppgett det.
 - 43 procent har uppgett att det finns en utbildningsplan för personalen kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck.
- Sett till rutiner för insats/stöd konstateras det att:
 - 64 procent har skriftliga rutiner vad gäller stöd till personer vid hedersrelaterat våld och förtryck. Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd som innefattar jämställdhet och/eller genusförändrande ansats. Stöd som i lägst utsträckning erbjuds är familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck.
 - 93 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att könsstympling har skett. Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd, i syfte att exempelvis motverka könsstympling på yngre syskon. 21 procent har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett.
- 64 procent svarat att det finns skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i deras region. De verksamheter som främst deltar i samverkan uppges vara mödravård, socialtjänst, barnhälsovård och hälsocentraler.
- Kopplat till uppföljning och statistik kan vi konstatera att:
 - En av 17 regioner eller 8 procent har uppgett att de för statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken och detsamma att de för statistik över insatser riktade till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck.
 - Hela 93 procent har uppgett att ärenden dokumenteras där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken. Däremot är det ingen som svarar att de har skriftliga rutiner kring uppföljning av ärenden och endast 7 procent har uppgett att de har någon uppföljning- och utvärderingsplan av rutiner och insatser vid hedersrelaterat våld och förtryck.

Generella kommentarer

- De kommunala skolverksamheternas arbete med rutiner och stöd kring hedersrelaterat våld och förtryck (främst gymnasieskolorna) är generellt mer framskridet jämfört med de privata skolverksamheternas.
- Regionerna och kommunerna har något olika fokus i arbetet.
 - Regionerna har i högre utsträckning fokus på könsstämpning medan kommunerna arbetar mer brett med hedersrelaterat våld och förtryck.
- Arbetet är generellt styrt till förebyggande arbete (rutiner, information och utbildning av personal) och insatser vid upptäckt av, eller misstanke av hedersrelaterat våld och förtryck. En mindre andel av arbetet finns kopplat uppföljning av insatser samt statistik.
- Resultaten speglar de som svarat i undersökningen. Antagligen har svarsbenägenheten varit högre hos de kommuner och regioner som har ett mer utvecklat arbete kring hedersrelaterade frågor. I och med det kan en överskattning av andelen som har rutiner, samverkan med mera sätta sin prägel på resultaten.

OM UNDERSÖKNINGEN

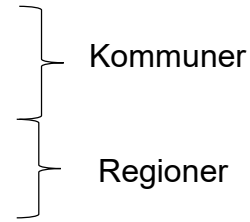
Kartläggning av hur kommuner och regioner arbetar med föräldraskapsstöd riktat till familjer i en hederskontext

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har ett uppdrag att ”Främja utvecklingen av våldsförebyggande arbete genom stöd till föräldrar inriktat på familjer i en hederskontext”. I det uppdraget ska MFoF, bland annat identifiera arbetssätt och metoder som används idag inom området. För att få en aktuell bild av hur kommuner och regioner arbetar med föräldraskapsstöd riktat till familjer i en hederskontext fick Sonder (Sweco) i uppdrag att genomföra en enkätundersökning bland Sveriges kommuner och regioner.

Webbenkät till kommuner och regioner

Kartläggningen genomfördes med hjälp av webbenkäter riktade till kommuner samt regioners identifierade verksamheter. De identifierade verksamheterna var:

- Kommunala, förskolor, grundskolor och gymnasieskolor
- Privatägda, förskolor, grundskolor och gymnasieskolor
- Individ och familjeomsorg – barn och unga samt – LSS
- Mödrahälsovård
- Barnhälsovård
- Hälsocentral

Enkätfrågorna har även skickats till landets statliga skolor, dock har inga svar inkommit.

Enkätfrågorna bearbetades fram och testades både i wordformat och i enkätverktygets utskick.

Till skolorna fanns det direkta mejladresser via Skolverkets skolregister till de andra kommunala och regionala verksamheterna fanns det inga direkta mejladresser. Till de verksamheterna skickades enkätmejlet till kommunernas och regionernas gruppbrevlådor. Dessa mejladresser inhämtades från SKR. Från gruppbrevlådorna kunde mejlen vidarebefordras ut till de aktuella verksamheterna.

Länken till enkäten var öppen, det innebär att det skapas en enkät vid varje klick på länken. Detta krävdes eftersom det var flera olika verksamheter som skulle nås i respektive kommun och region. Svårigheten med öppen enkätlänk är att det inte går att beräkna en svarsandel utan bara antalet svar. Dock gick det att se i dessa undersökningar från vilka kommuner och regioner som svar kom in.

Tre påminnelser skickades med en dryg veckas mellanrum. Insamlingen startade 16 september och avslutades 12 oktober 2022. Inflödet av svar var relativt lägre när enkäten skulle vidarebefordras än när det fanns direkt mejladresser som till skolverksamheterna. Någon svarsfrekvens beräknas inte eftersom det var öppna länkar till enkäterna och antalet verksamheter per kommun/region var okänd.

Kartläggning av hur regioner arbetar med föräldraskapsstöd riktat till familjer i en hederskontext

Under våren 2023 togs det beslut om att genomföra undersökningen/kartläggningen riktad till regioner på nytt. Den här gången riktades enkäten direkt till verksamheter inom regionerna som identifierats som målgrupper. Mejladresser sammanställdes och användes för dessa mer direkta utskick med förhoppning om en högre svarsbenägenhet.

Ny webbenkät till regioner år 2023

De identifierade verksamheterna inom regionerna var:

- Mödrahälsovård
- Barnhälsovård
- Hälsocentral

Enkät var den samma som den som skickades ut till regionerna under år 2022.

Unika mejl med unika enkätlänkar skickades ut till regionernas identifierade verksamheter. I och med unika och kontrollerade länkar kunde inflödet följas och riktade påminnelser skickas ut till de som inte svarat. Enkäten kunde vidarebefordras inom regionen så flera kunde fylla i den från olika yrkeskategorier/specialister inom sina områden som enkäten tog upp.

Tre påminnelser skickades med en dryg veckas mellanrum. Insamlingen startade 27 mars och avslutades 21 april 2023 och 17 av 21 regioner har svarat på första frågan. Mejl gick ut till 23 kontakter i regionerna, där det var 3 kontakter i Västra Götalands regionen.

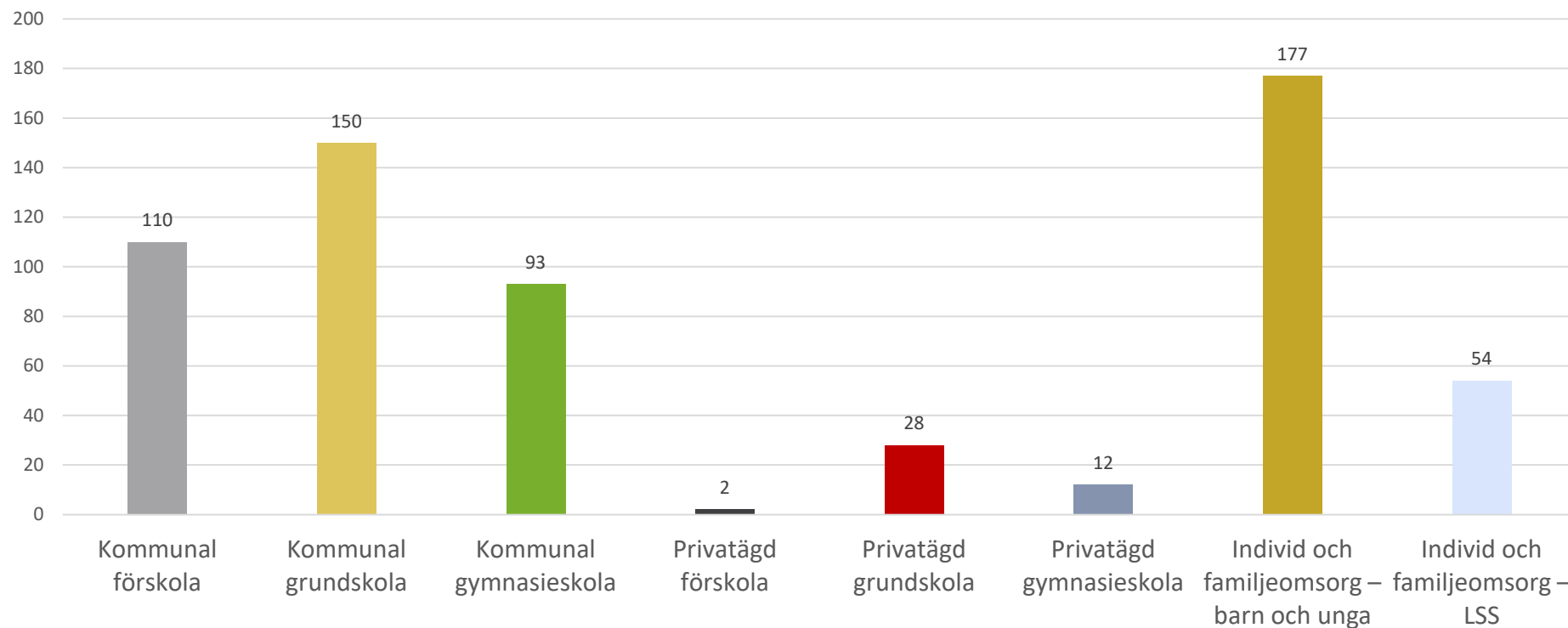
De regioner som svarade år 2022 har kompletterats in i 2023 års undersökning för att fylla på antalet svarande (imputering). År 2022 kom ett svar in från Västra Götalands regionen men inget svar kom in år 2023, därmed lyftes svaret från år 2022 in i 2023 års undersökning. Eftersom frågorna var helt lika i undersökningsomgångarna samt att det bara hade gått 5 månader mellan datainsamlingarna bedömdes det som tillämpligt att göra detta.

Inflödet av svar var relativt lägre per region när enkätens länkar var öppna än när enkäten kunde vidarebefordras inom verksamheter som tillhörde målgrupperna. En svarsfrekvens på $16/21 = 76\%$ på första frågan år 2023 blev mycket bättre än den år 2022 på 48% ($10/21 = 48\%$). Med svaret från år 2022 inkluderat blir svarsfrekvensen $17/21 = 81\%$. Enkätsvaren är för några regioner inte helt kompletta det finns alltså partiellt bortfall som påverkar antalet svar längre fram i enkäten. Några hopp och selektioner påverka antalet svarande också längre fram i enkäten.

År 2022 kom det in fler svar per region eftersom det var en öppen länk som flera kunde använda. Några svar skulle kunna vara dubletter. År 2023 var det i stället möjligt att vidarebefordra mejlet så fler kunde svara på regionens unika enkät. Därmed finns det säkert flera respondenter bakom varje unik enkät per region men det vet vi inte. Kvaliteten på svaren blir bättre ändå med flera respondenter per enkät än med flera enkäter.

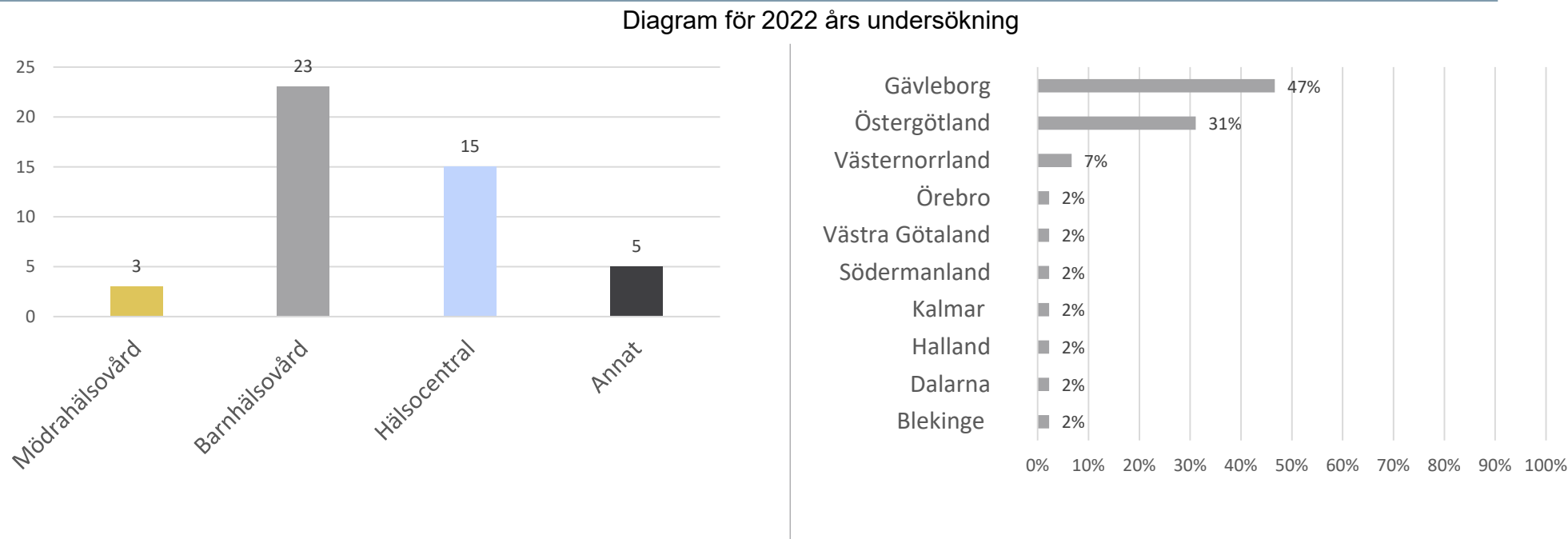
OM DE SVARANDE

OM DE SVARANDE KOMMUNERNA

Totalt har 220 kommuner svarat på enkäten. Antalet svar per kommun varierar beroende på hur många svar som har kommit in från kommunernas olika verksamheter. Stockholm, Göteborg och Karlstad var de kommuner som hade flest svarande verksamheter, från Stockholm svarade 25 verksamheter. Totalt kom det in 591 svar från kommunala verksamheter. De som svarat från kommunerna är främst verksamma inom Individ och familjeomsorg – Barn och unga följt av kommunal grundskola och förskola. Eftersom endast 2 respondenter svarat från privatäggd förskola har dessa uteslutits i analysen.

OM DE SVARANDE REGIONERNA ÅR 2022 SAMT 2023

År 2022

De som svarat från regionerna 2022 är främst verksamma inom Barnhälsovård eller vid Hälsocentral. De som har uppgett annat arbetar exempelvis på Regionkontoret eller vid Vårdcentral. Totalt har 10 regioner svarat på enkäten. De regioner som svarat i högst utsträckning är Gävleborg, Östergötland och Västernorrland.

År 2023

De som svarat från regionerna 2023 är främst verksamma inom Barnhälsovård (14 stycken) eller vid Hälsocentral (1 styck) eller annan verksamhet (1 styck). De som har uppgett annat arbetar på barnsjukhus. Totalt har 16 regioner svarat på enkätens första frågor vilket ger en svarsandel på 76%. Efter att ett svar från år 2022 imputerats blev det 17 svar och därmed blev den omräknade svarsandelen 81%.

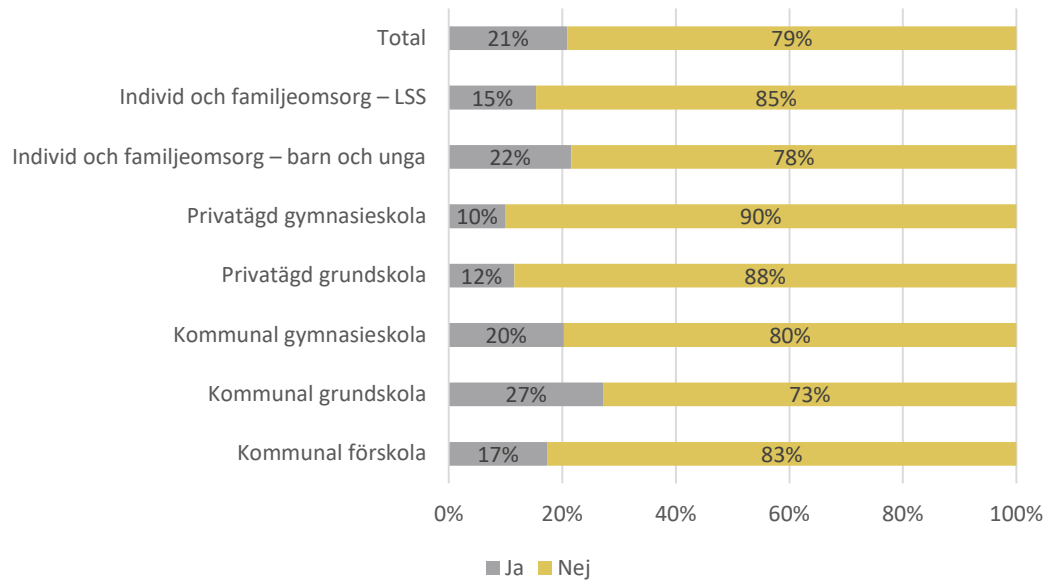
Kommunernas arbete

BESLUT

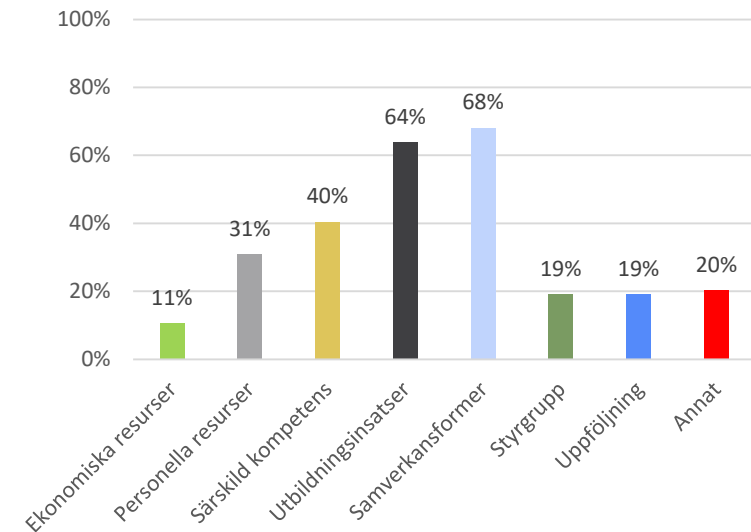

BESLUT

Finns det beslut i din organisation om att er verksamhet ska arbeta med föräldraskapsstöd vid hedersrelaterat våld och förtryck?

Vad innefattar beslutet?

21 procent har uppgett att det finns beslut i organisationen om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd vid hedersrelaterat våld och förtryck.

Det finns vissa skillnader mellan verksamheterna. I högst utsträckning finns beslut i kommunal grundskola (27 procent) följt av individ och familjeomsorg – barn och unga (22 procent). Beslut finns i lägst utsträckning i privatägd gymnasieskola (10 procent) följt av privatägd grundskola (12 procent).

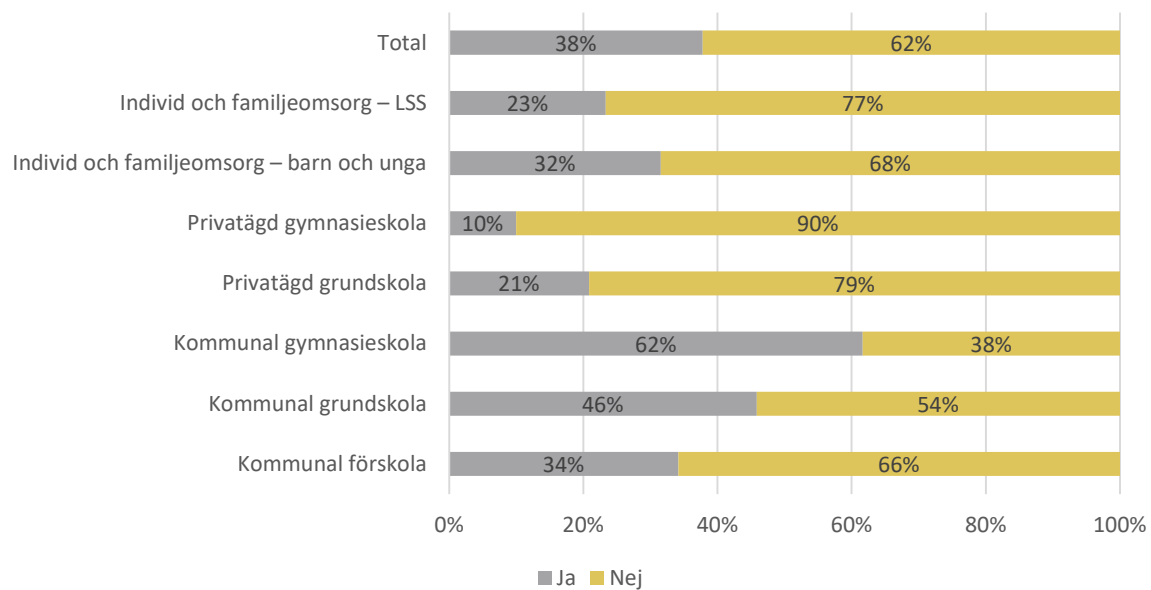
De som svarat att det finns beslut i organisationen om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd vid hedersrelaterat våld och förtryck uppger i högst utsträckning att beslutet innefattar samverkansformer (68 procent) och utbildningsinsatser (64 procent). I lägst utsträckning innefattar beslut ekonomiska resurser (11 procent). De respondenter som har svarat annat, har främst uppgett handlingsplaner eller riktlinjer.

An aerial photograph of a city street. A large, multi-story brick building with many windows and air conditioning units is the central focus. Below the building, a street with cars and a sidewalk is visible. In the foreground, a rooftop garden is shown, featuring a paved area with several people sitting on colorful cushions (green, blue, orange). There are several trees and plants on the rooftop, and a red car is visible on the street to the left.

FÖREBYGGANDE ARBETE

KARTLÄGGNING

Har ni under de senaste tre åren gjort någon kartläggning gällande förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i er kommun?

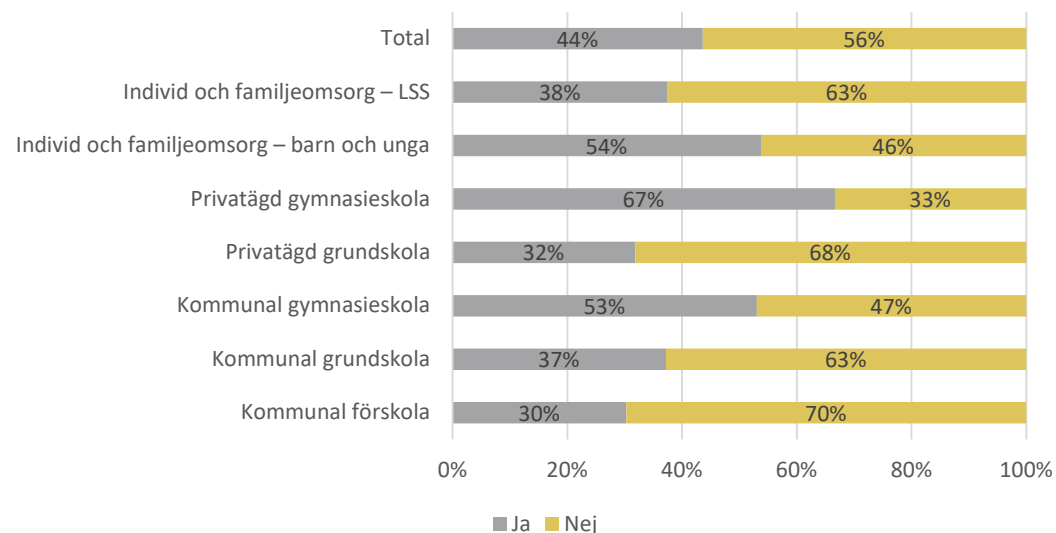
38 procent har uppgett att de inom de senaste tre åren gjort någon kartläggning gällande förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck.

De kommunala gymnasieskolorna anger i högst utsträckning att kartläggning genomförts (62 procent) följt av de kommunala grundskolorna (46 procent).

De som i lägst utsträckning uppgett att man genomfört en kartläggning är de privatägda gymnasieskolorna (10 procent) följt av de privatägda grundskolorna (21 procent).

INFORMATION GENTEMOT MEDBORGARE

Har ni någon form av information om hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barnäktenskap och könsstympning till era medborgare?

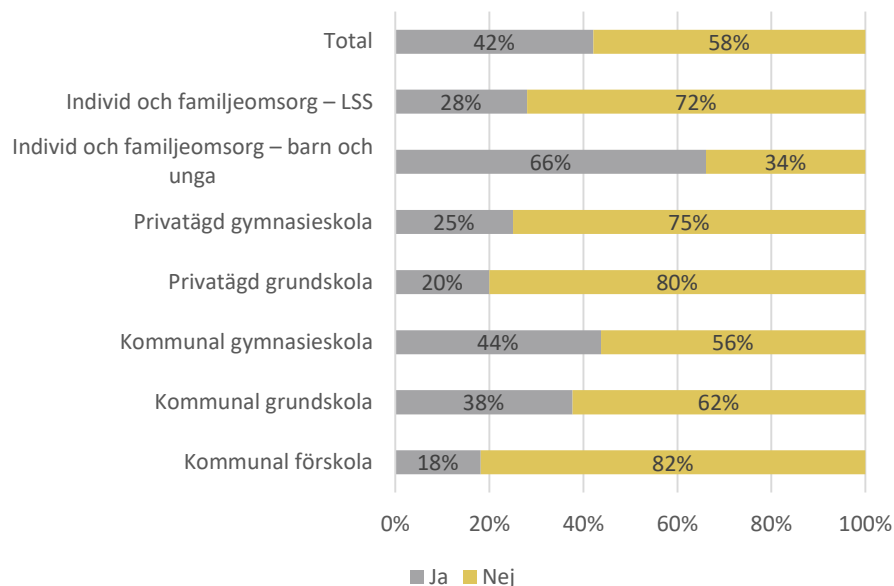

44 procent har uppgett att de har någon form av information om hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barnäktenskap och könsstympning till sina medborgare. Andelen är högst bland de svarande från privatägda gymnasieskolor (67 procent) följt av Individ och familjeomsorg – Barn och unga (54 procent).

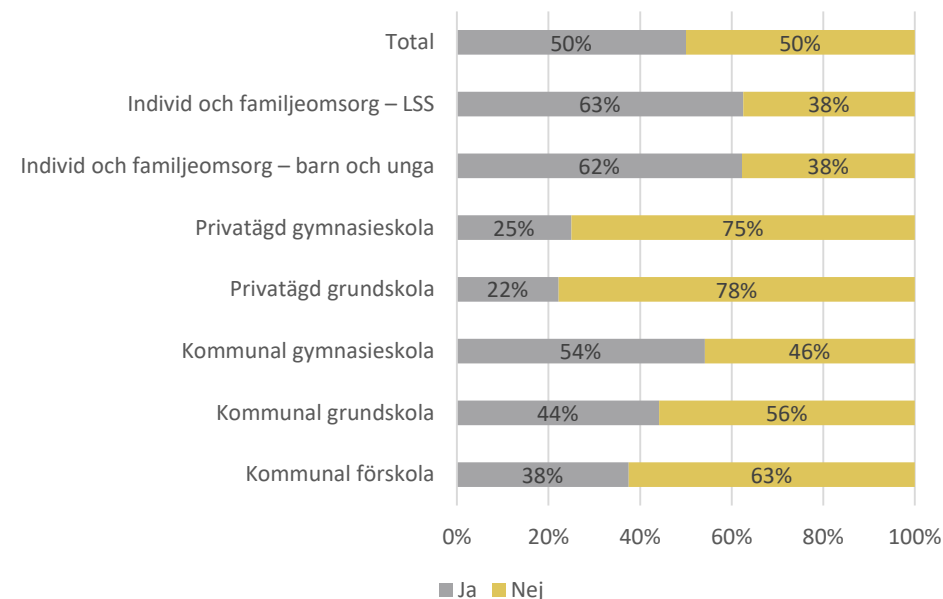
De som i lägst utsträckning uppgett att man har någon form av information om hedersrelaterat våld och förtryck är de från kommunal förskola (30 procent) och privatägda grundskolor (32 procent).

UTBILDNINGSPLAN OCH SAMORDNING

Har ni någon utbildningsplan för personal vad gäller hedersrelaterat våld och förtryck?

Har ni någon ansvarig samordnare för arbetet mot våld och hedersrelaterat våld och förtryck i er kommun?

42 procent har uppgett att de har någon utbildningsplan för personal vad gäller hedersrelaterat våld och förtryck. Andelen är som högst inom Individ och familjeomsorg – barn och unga (66 procent) följt av kommunal gymnasieskola (44 procent).

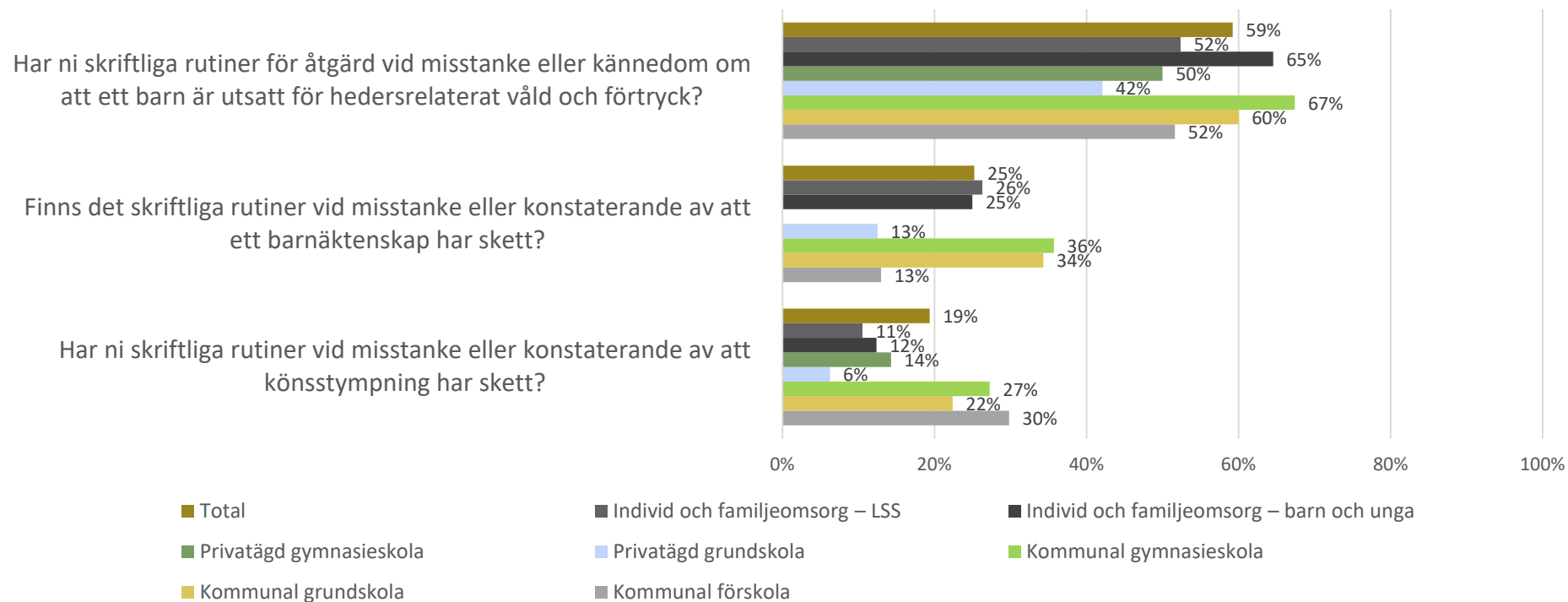
Kommunala förskolor följt av privatägda grundskolor uppger i lägst utsträckning att det finns utbildningsplaner för personalen (18 respektive 20 procent).

50 procent uppger att de har en ansvarig samordnare för arbetet mot våld och hedersrelaterat våld och förtryck i kommunen. Andelen är som högst bland de svarande från Individ och familjeomsorg (LSS och barn och unga) och som lägst bland de från privatägd grundskola och gymnasieskola.

RUTINER FÖR INSATS/STÖD

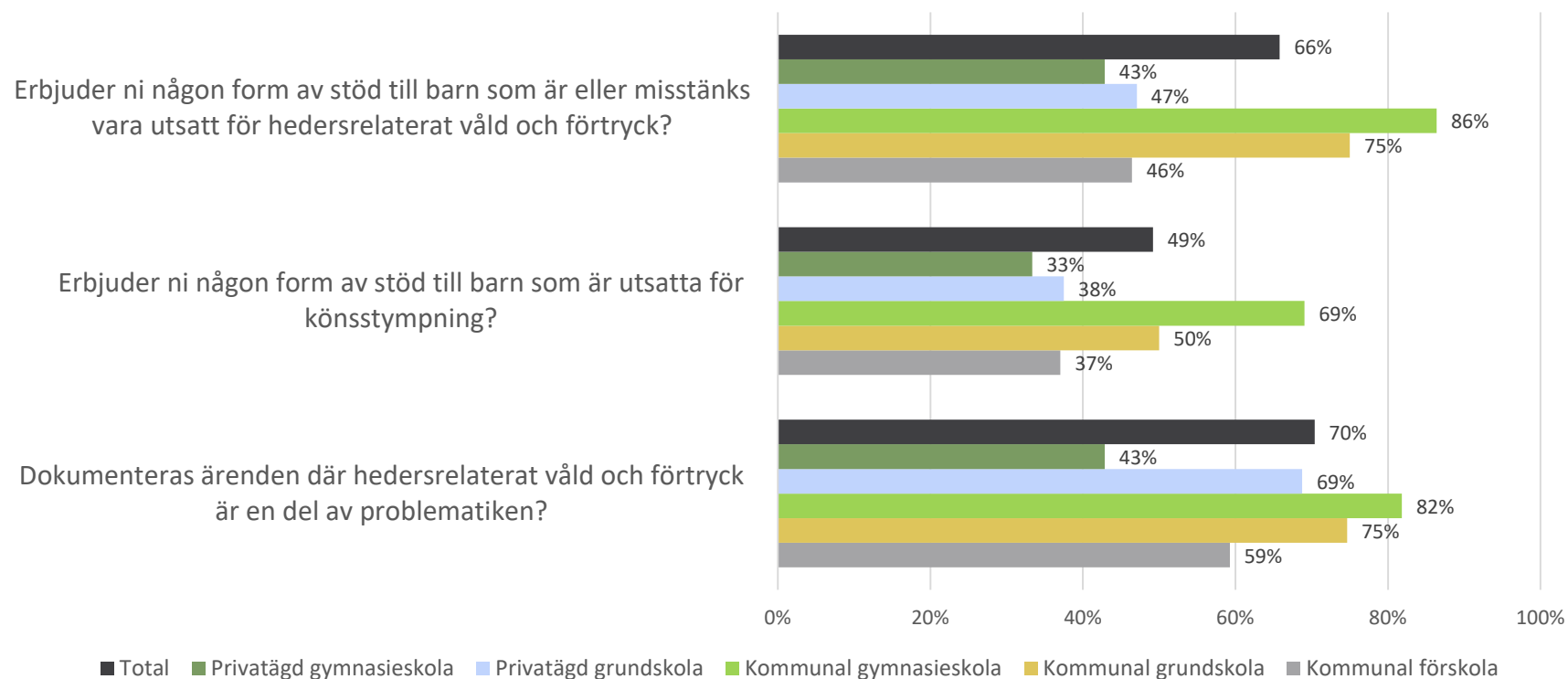
SKRIFTLIGA RUTINER FÖR ÅTGÄRD

Figuren visar andelen som svarat ja på påståendena i figuren. Totalt har 59 procent skriftliga rutiner för åtgärd vid misstanke eller kännedom om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck. Andelen är högst inom den kommunala gymnasieskolan (67 procent) och inom Individ och familjeomsorg – barn och unga (65 procent). Andelen är lägst inom den privatägda grundskolan (42 procent). Respondenterna fick även frågan om särskilda rutiner finns för personer med funktionsnedsättning eller inom HBTQI. Cirka en tredjedel inom skolverksamheterna har svarat att den typ av rutiner finns och ungefär 16 procent för verksamheterna inom Individ och familjeomsorg.

25 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett och 19 procent kring könsstympning. De kommunala skolverksamheterna har detta i högre utsträckning jämfört med de privata skolverksamheterna. Individ och familjeomsorg har i lägre utsträckning skriftliga rutiner kring könsstympning jämfört med skolverksamheterna.

STÖD TILL BARNEN (FRÅGOR STÄLLDA TILL SKOLVERKSAMHETER)

Skolverksamheterna fick ett antal frågor kring vilket stöd de erbjuder gentemot barn.

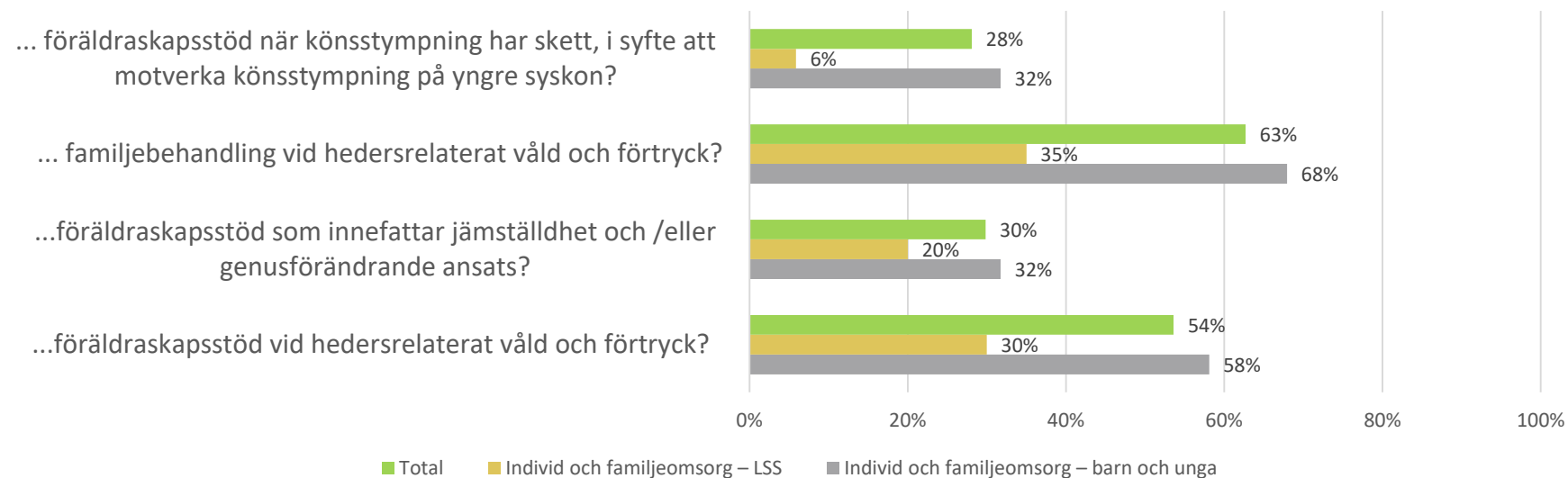
66 procent har uppgett att de erbjuder något form av stöd till barn som är eller misstänks vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Andelen är högst för de kommunala gymnasie- och grundskolorna (86 respektive 75 procent). Lägst är andelen inom de privatägda gymnasieskolorna (43 procent) och kommunala förskolorna (46 procent).

Totalt har 44 procent uppgett att de erbjuder något form av stöd till barn som är utsatta för könsstämpning. Även här är andelen som högst inom de kommunala gymnasieskolorna (69 procent) och lägst inom de privata gymnasieskolorna (33 procent).

70 procent har svarat att de dokumenterar ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken. Även här är andelen högst inom de kommunala gymnasieskolorna (82 procent) följt av de kommunala grundskolorna (75 procent). Andelen är lägst inom de privatägda gymnasieskolorna (43 procent).

FÖRÄLDRASKAPSSTÖD (FRÅGOR STÄLLDA TILL INDIVID OCH FAMILJEOMSORG)

Erbjuder ni någon form av....

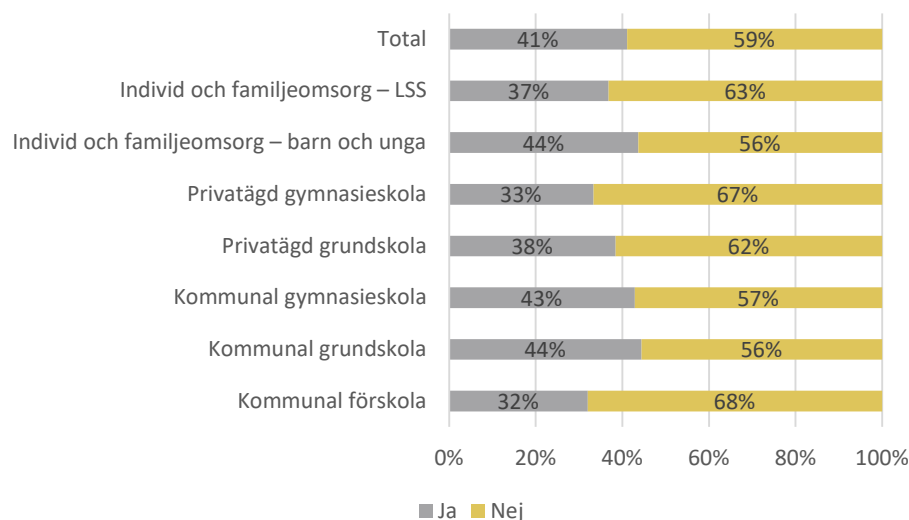
Respondenterna från Individ och familjeomsorg fick ett antal frågor kring föräldraskapsstöd.

I högst utsträckning erbjuds familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck (63 procent) och i lägst utsträckning föräldraskapsstöd när könsstypning har skett, i syfte att motverka könsstypning på yngre syskon (28 procent). Det finns även vissa skillnader mellan verksamheterna LSS och barn och unga. Generellt erbjuder verksamheterna inom barn och unga föräldraskapsstöd i högre utsträckning jämfört med LSS.

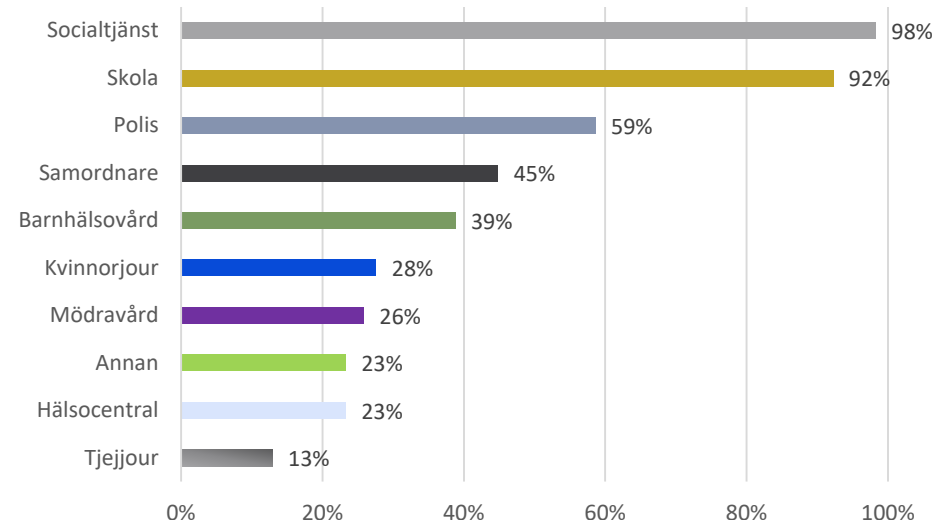
SAMVERKAN

RUTINER OCH DELTAGANDE I SAMVERKAN

Finns det skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i er kommun?

Vilka verksamheter deltar i samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i er kommun?

Totalt har 41 procent svarat att det finns skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i deras kommun. Det finns relativt små skillnader mellan de olika verksamheterna.

Figuren till höger är en flervälsfråga, vilket innebär att respondenterna kunde välja fler än en verksamhet. Därför summeras svaren till över 100 procent. De verksamheter som främst deltar i samverkan i kommunerna uppges vara socialtjänst, skola och polis. Respondenterna kunde även fylla i egna exempel. Här har man gett exempel på Barnahus (polisen), Kultur och fritidsverksamhet, Migrationsverket och ideella organisationer.

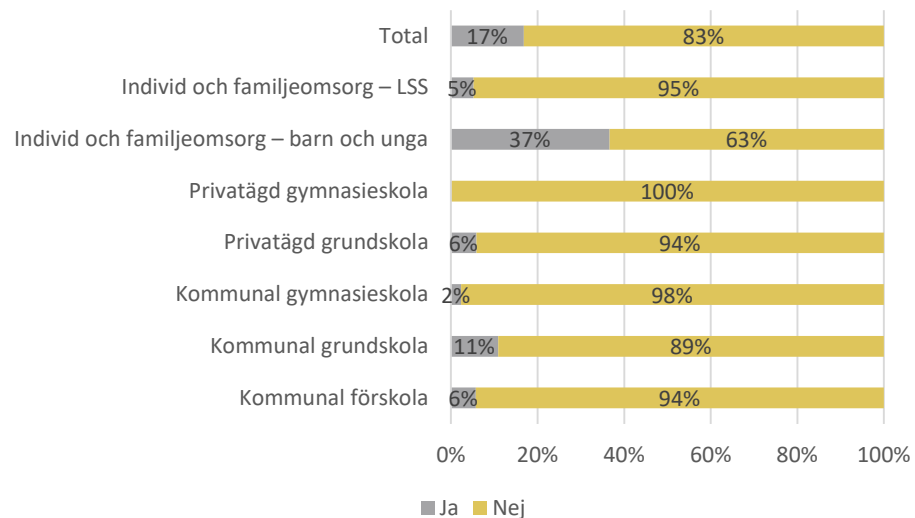
Det är även socialtjänst, skola och polis som i högst utsträckning deltar i samverkansmöten kring könsstämpling och barnäktenskap och främst Socialtjänsten som initierar samverkansmöten kring hedersrelaterat våld och förtryck i kommunerna.

STATISTIK OCH UPPFÖLJNING

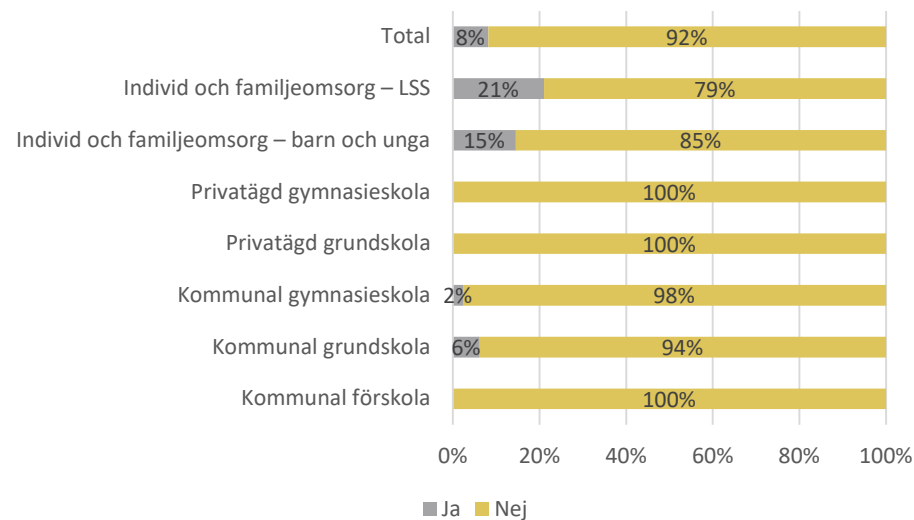

STATISTIK

För ni statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken?

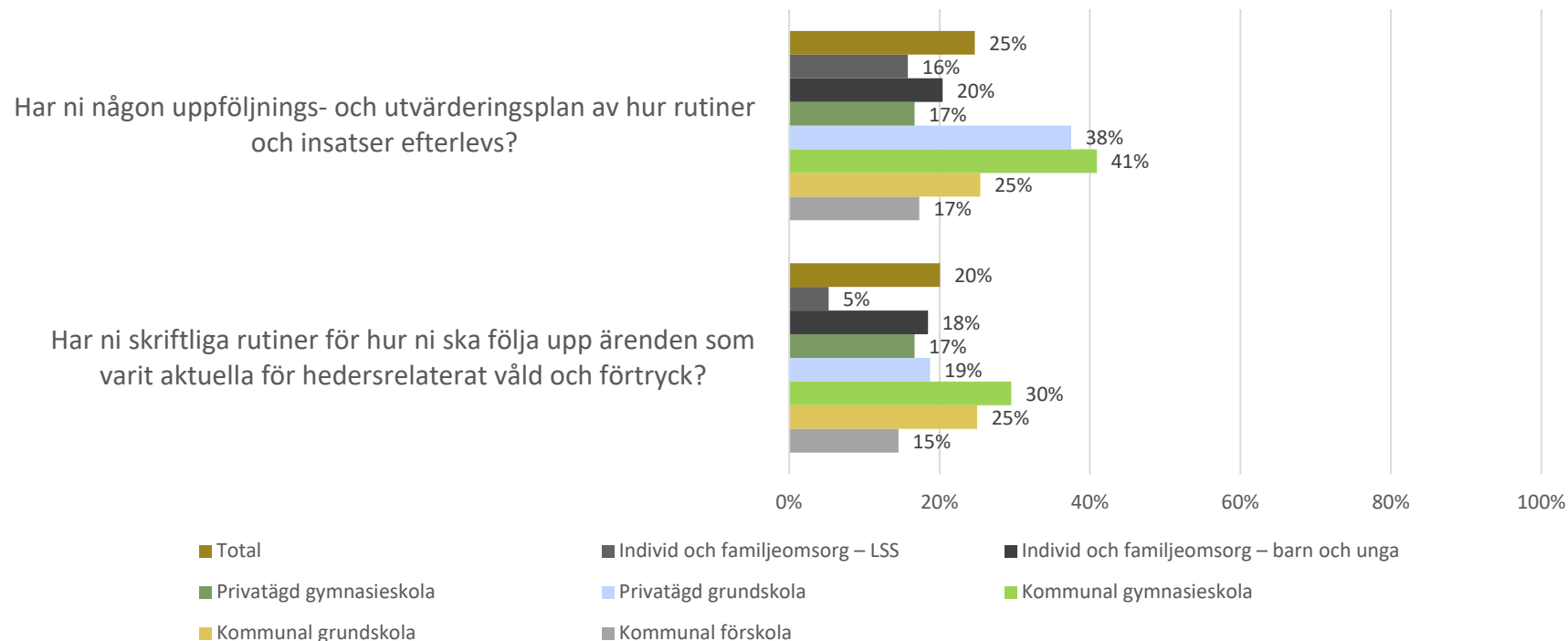
För ni statistik över insatser till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck?

Totalt har 17 procent svarat att de för statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken. Andelen är högst för verksamheter inom Individ och familjeomsorg – Barn och unga, där 37 procent svarar att de för sådan typ av statistik. För övriga verksamheter är andelen relativt låg. Ingen av de svarande från privatägda gymnasieskolor har svarat att sådan statistik förs. Värt att notera är dock att endast 6 respondenter från dessa verksamheter har svarat på påståendet.

8 procent har svarat att de för statistik över insatser till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheter från Individ och familjeomsorg (LSS och Barn och unga) har i högst utsträckning svarat att sådan statistik förs (21 respektive 15 procent). I övrigt är denna typ av statistik ovanlig.

UPPFÖLJNING

Totalt har 25 procent svarat att de har någon uppföljnings- och utvärderingsplan av hur rutiner och insatser efterlevs. De kommunala gymnasieskolorna har uppgett det i högst utsträckning (41 procent) följt av privatägda grundskolor (38 procent). Individ och familjeomsorg – LSS har svarat att detta görs i lägst utsträckning (16 procent).

Totalt har 20 procent svarat att det finns skriftliga rutiner för hur de ska följa upp ärenden som varit aktuella för hedersrelaterat våld och förtryck. Även här finns vissa variationer. Detta finns i högst utsträckning inom kommunal gymnasieskola och grundskola (30 respektive 25 procent) och i lägst utsträckning inom Individ och familjeomsorg – LSS (5 procent).

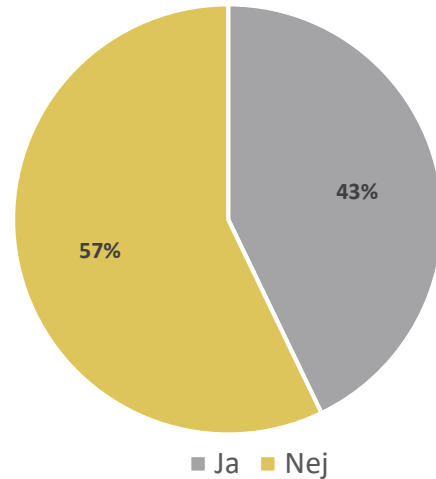
Regionernas arbete 2022 års undersökning

BESLUT

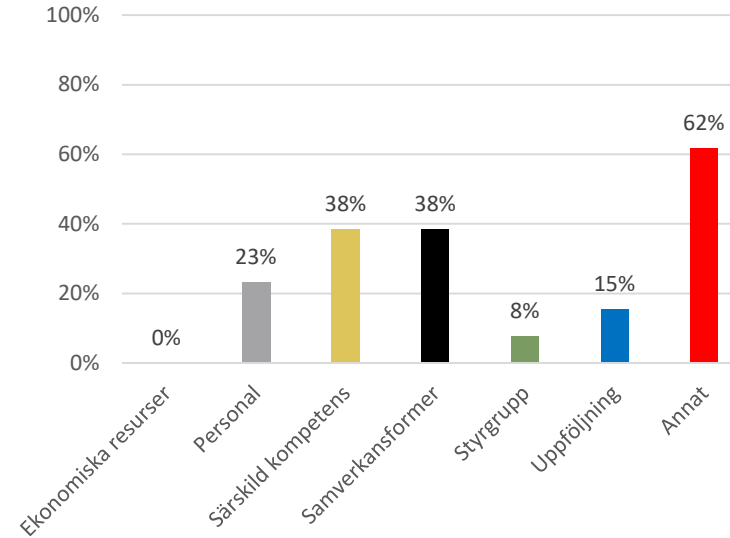

BESLUT

Finns det regionala beslut om att er verksamhet ska arbeta aktivt med frågorna om hedersrelaterat våld och förtryck?

Vad innefattar beslutet?

43 procent har uppgett att det finns beslut om att verksamheten ska arbeta aktivt med frågorna om hedersrelaterat våld och förtryck.

Högst andel har svarat att beslutet innefattar något annat än det som anges i staplarna i figuren till höger. I de öppna svaren har respondenterna uppgett exempelvis rutiner, policy och utbildning. Utöver detta har en relativt hög andel även uppgett att beslutet innefattar samverkansformer och särskild kompetens (38 procent). I lägst utsträckning innefattar beslut ekonomiska resurser (0 procent).

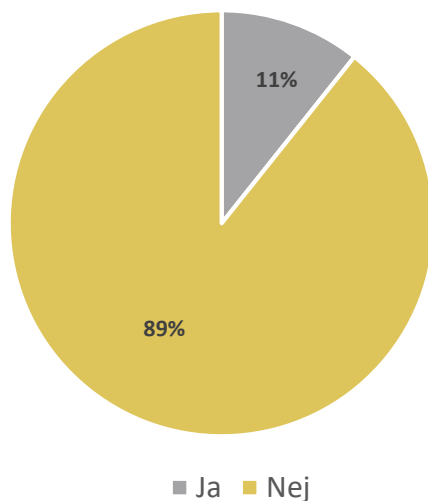
Respondenterna fick även besvara frågan om det finns något regionalt beslut om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd till familjer som lever i en hederskontext (presenteras ej i figur). 4 procent svarade att det fanns ett sådant beslut.

FÖREBYGGANDE ARBETE

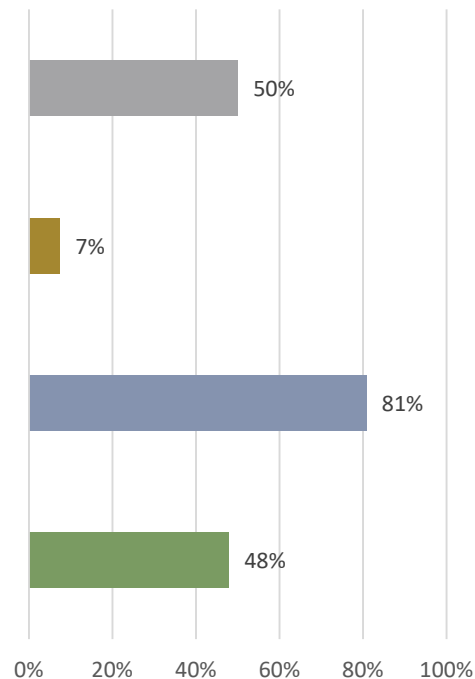
KARTLÄGGNING OCH SKRIFTLIGA, FÖREBYGGANDE RUTINER

Har ni kännedom om att det gjorts någon kartläggning av förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i er region de senaste tre åren?

Finns det skriftliga rutiner....

...som avser förebyggande arbete inom hedersrelaterat våld och förtryck i ditt verksamhetsområde?

... i förebyggande syfte gällande arbetet mot barnäktenskap?

...i förebyggande syfte mot könsstympning?

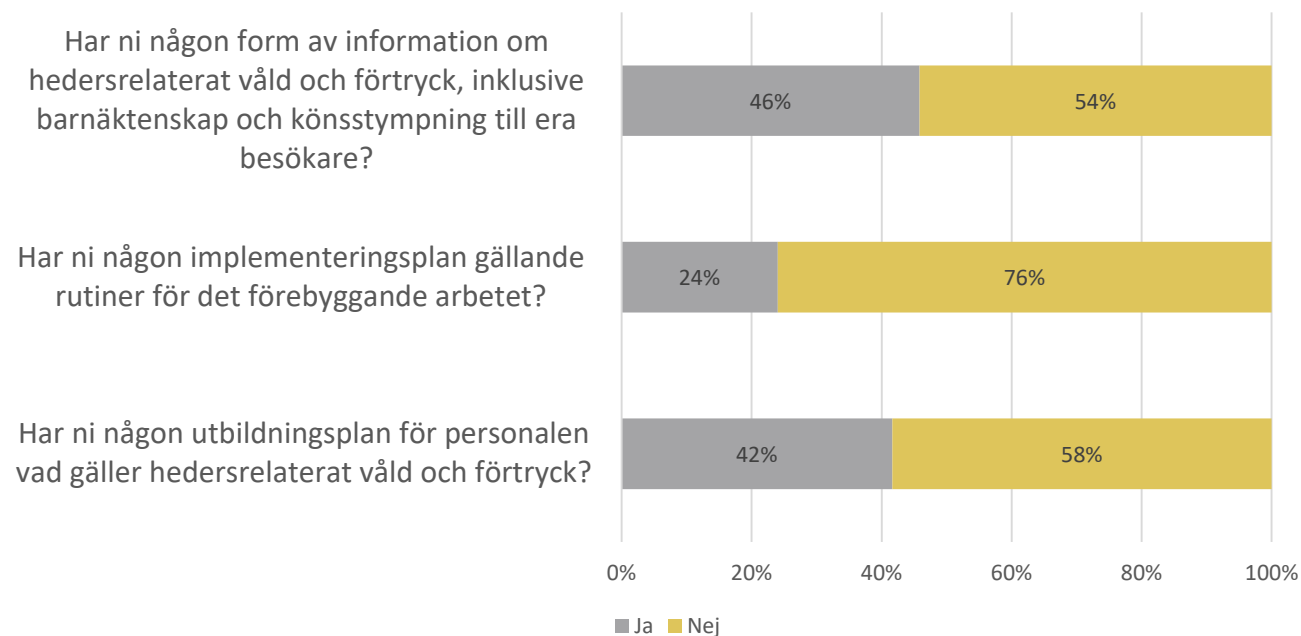
...för att uppmärksamma behov av stöd till familjer i en hederskontext? (exempelvis rutiner för att fråga alla vid nybesök, inskrivning eller liknande)

11 procent har uppgett att de har kännedom om att det gjorts någon kartläggning av förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i regionen de senaste tre åren.

50 procent har uppgett att det finns skriftliga rutiner som avser förebyggande arbete inom hedersrelaterat våld och förtryck i sin verksamhet. Skriftliga rutiner i förebyggande syfte finns främst kopplat till könsstympning. 81 procent har svarat att den typ av skriftliga rutiner finns. I lägst utsträckning har respondenterna uppgett att skriftliga rutiner finns i förebyggande syfte gällande arbetet mot barnäktenskap (7 procent).

Totalt uppger 48 procent att det finns skriftliga rutiner för att uppmärksamma behov av stöd till familjer i en hederskontext, exempelvis rutiner för att fråga alla vid nybesök, inskrivning eller liknande. 14 procent har uppgett att rutinerna i omfattar ett särskilt fokus på barn och unga inom HBTQI och med funktionsnedsättning.

INFOTMATION TILL BESÖKARE, IMPLEMENTERING OCH UTBILDNING TILL PERSONAL

46 procent har uppgett att de har någon form av information om hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barnäktenskap och könsstympning till sina besökare. 24 procent har uppgett att de har någon implementeringsplan gällande rutiner för det förebyggande arbetet.

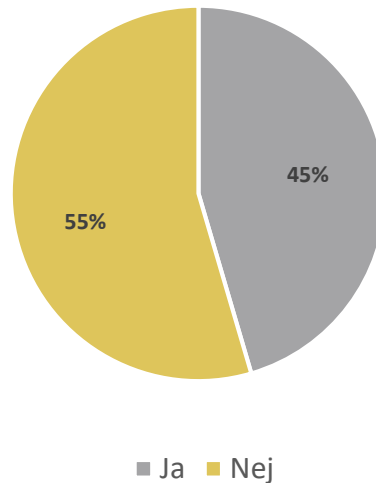
42 procent uppger att det finns en utbildningsplan för personalen vad gäller hedersrelaterat våld och förtryck.

RUTINER FÖR INSATS/STÖD

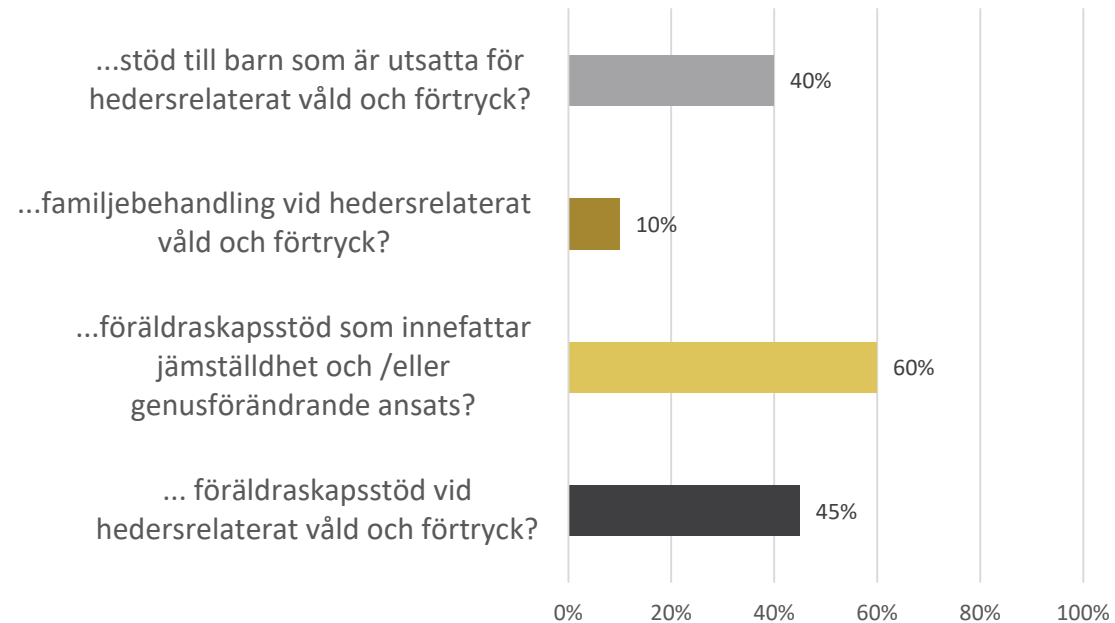

SKRIFTLIGA RUTINER OCH ERBJUDANDE OM STÖD

Har ni skriftliga rutiner vad gäller stöd till personer vid hedersrelaterat våld och förtryck?

Erbjuder ni någon form av...

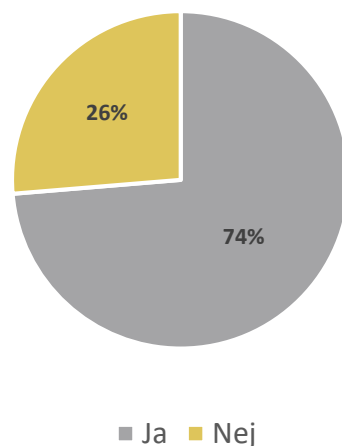

45 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vad gäller stöd till personer vid hedersrelaterat våld och förtryck. Ingen har uppgett att särskilda rutiner finns för personer inom HBTQI som misstänks vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck och 5 procent uppger att det finns särskilda rutiner för personer med funktionsnedsättning.

Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd som innefattar jämställdhet och/eller genusförändrande ansats (60 procent). Den typ av stöd innefattar exempelvis föräldragrupper och föräldragruppermaterial. Stöd som i lägst utsträckning erbjuds är familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck (10 procent). 40 procent har uppgett att de erbjuder stöd till barn som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Den typen av stöd som erbjuds är exempelvis hänvisning till socialtjänst, BUP eller samtalskontakt.

SKRIFTLIGA RUTINER KRING STÖD OCH ERBJUDANDE OM STÖD KOPPLAT TILL KÖNSSTYMPNING

Har ni skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att könsstympning har skett?

Erbjuder ni någon form av...

...stöd till barn som är utsatta för könsstympning?

37%

...föräldraskapsstöd när könsstympning har skett, i syfte att ex. motverka könsstympning på yngre syskon?

53%

0% 20% 40% 60% 80% 100%

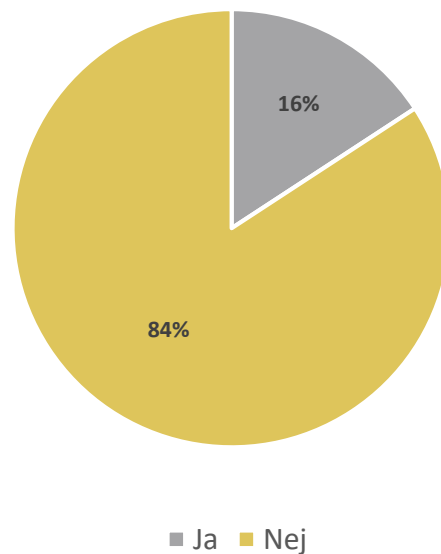
74 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att könsstympning har skett.

Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd när könsstympning skett, i syfte att exempelvis motverka könsstympning på yngre syskon (53 procent). Det stöd som erbjuds är exempelvis genom att andra insatser kopplas på genom exempelvis socialtjänst, vårdcentral eller mödravårdscentralen.

37 procent har uppgett att de erbjuder stöd till barn som är utsatta för könsstympning. Det stöd som erbjuds är exempelvis orosanmälan till socialtjänst eller stöd genom ungdomsmottagning.

SKRIFTLIGA RUTINER VID BARNÄKTENSKAP

Finns det skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett?

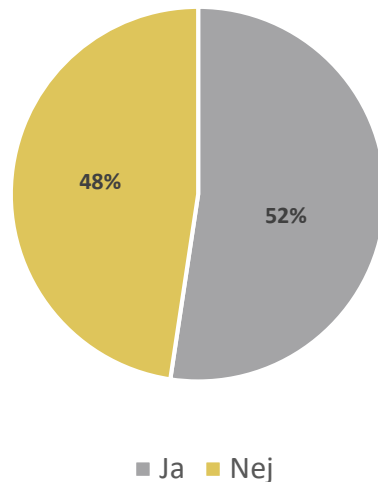
Totalt uppger 16 procent att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett.

SAMVERKAN

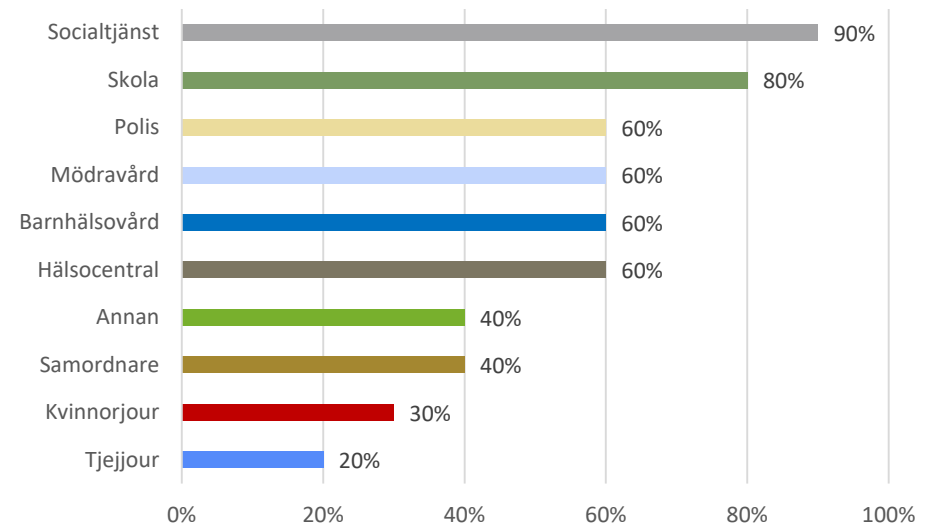

RUTINER OCH DELTAGANDE I SAMVERKAN

Finns det skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i er region?

Vilka verksamheter deltar i samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i er region?

Totalt har 52 procent svarat att det finns skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i deras region.

Figuren till höger är en flervalfråga, vilket innebär att respondenterna kunde välja fler än en verksamhet. Därför summeras svaren till över 100 procent. De verksamheter som främst deltar i samverkan uppges vara främst socialtjänst och skola men även polis, mödravård, barnhälsovård och hälsocentral. Det är även dessa aktörer som i högst utsträckning uppges delta på samverkansmöten kring hedersrelaterat våld och förtryck. De verksamheter som uppges delta i lägst utsträckning i samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck är tjej- och kvinnojourer. Respondenterna kunde även fylla i egna exempel. Här har man gett exempel på Barnkliniken, Kvinnokliniken, BUP, Länsstyrelsen och SISU.

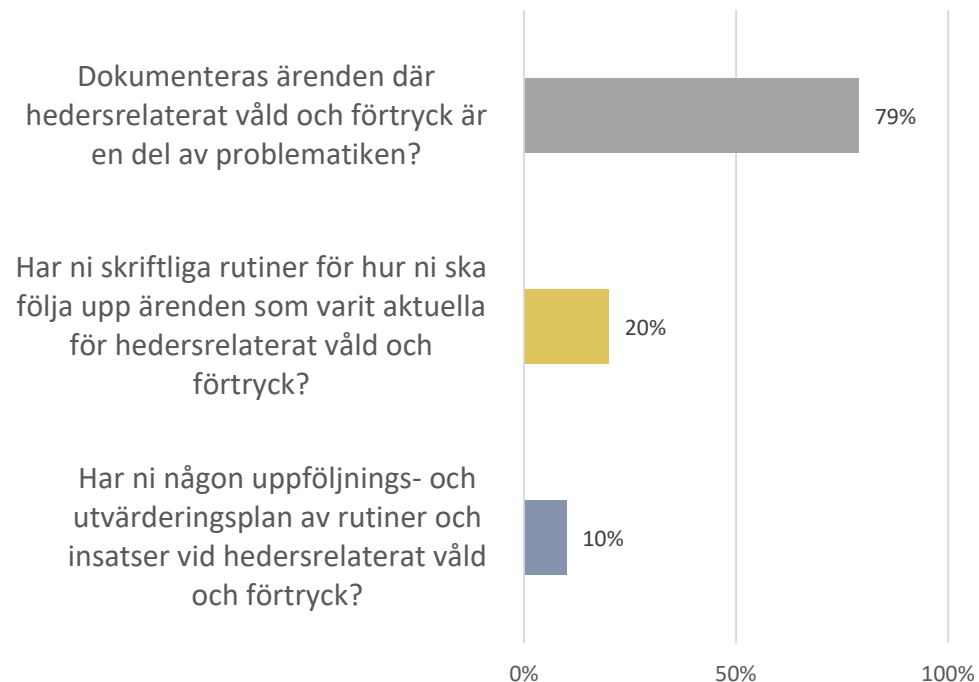
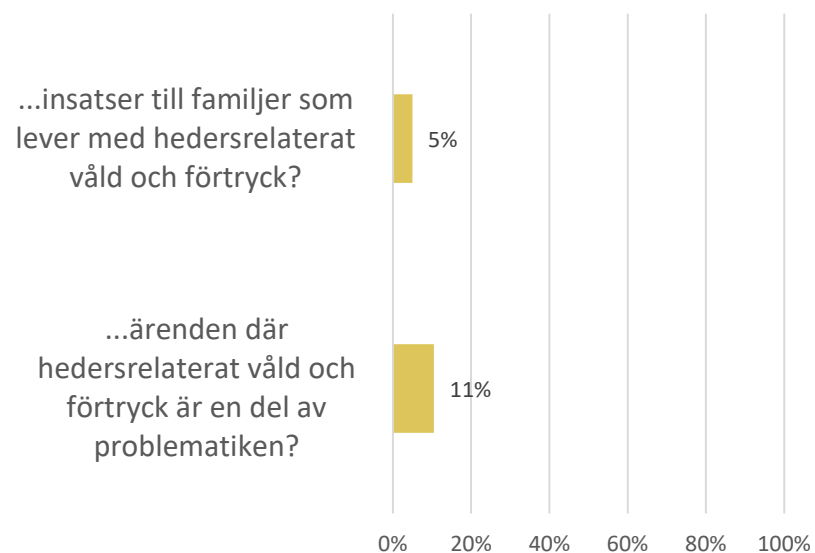
De som i högst utsträckning initierar samverkansmöten kring hedersrelaterat våld och förtryck uppges vara inom kategorin "Annan", vilket uppges vara Länsstyrelsen, kommunförbund eller den verksamhet som upptäcker problematik kring hedersrelaterat våld och förtryck. Socialtjänst är även en aktör som uppges initiera samverkansmöten i hög utsträckning. 28 procent har uppgett att det finns skriftliga handlingsplaner och rutiner för samverkansmöten kring könsstämpning samt barnäktenskap inom er region.

STATISTIK OCH UPPFÖLJNING

STATISTIK OCH UPPFÖLJNING

För ni statistik över...

11 procent har uppgett att de för statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken och 5 procent att de för statistik över insatser till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck.

79 procent har uppgett att ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken dokumenteras. Däremot är det 20 procent som uppger att de har skriftliga rutiner kring uppföljning av ärenden. 10 procent har uppgett att de har någon uppföljnings- och utvärderingsplan av rutiner och insatser vid hedersrelaterat våld och förtryck.

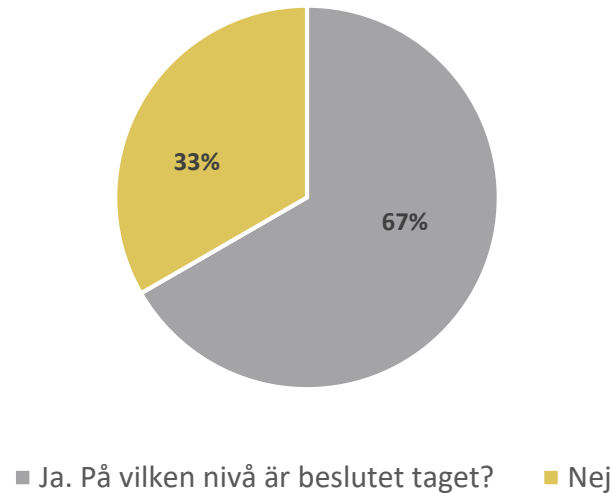
Regionernas arbete 2023 års undersökning med imputerade värden från en region 2022

BESLUT

BESLUT

Finns det regionala beslut om att er verksamhet ska arbeta aktivt med frågorna om hedersrelaterat våld och förtryck?

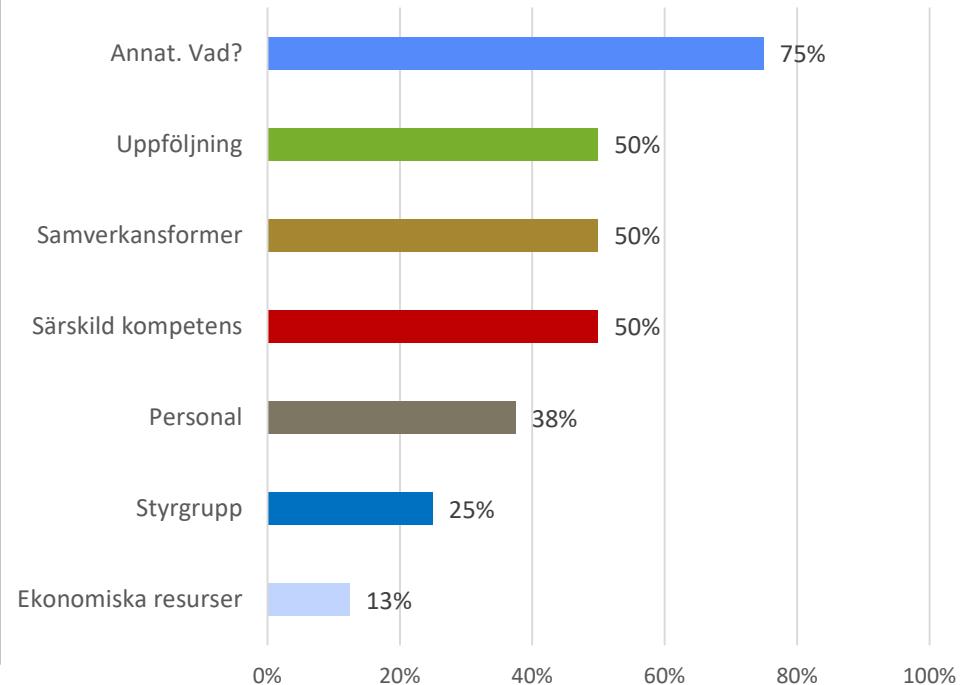

67 procent har uppgett att det finns beslut om att verksamheten ska arbeta aktivt med frågorna om hedersrelaterat våld och förtryck. Besluten är oftast tagna på övergripande regional nivå.

Högst andel har svarat att beslutet innefattar något annat än det som anges i frågan/i staplarna i figuren. I de öppna svaren har respondenterna uppgett exempelvis lokal tillämpning, regional uppdragsbeskrivning eller att handlingsplan redan är upprättad. Utöver detta har en relativt hög andel även uppgett att beslutet innefattar samverkansformer och särskild kompetens (50 procent). I lägst utsträckning innefattar beslut ekonomiska resurser (13 procent).

Regionerna fick även svara på om det finns något regionalt beslut om att verksamheten ska arbeta med föräldraskapsstöd till familjer som lever i en hederskontext (presenteras ej i figur), 27 procent svarade att det fanns ett sådant beslut. Beslut finns på regionnivå men inte ner på tex BVC-nivå framkommer i fritextsvaren.

Vad innefattar beslutet? Flera svar kunde lämnas

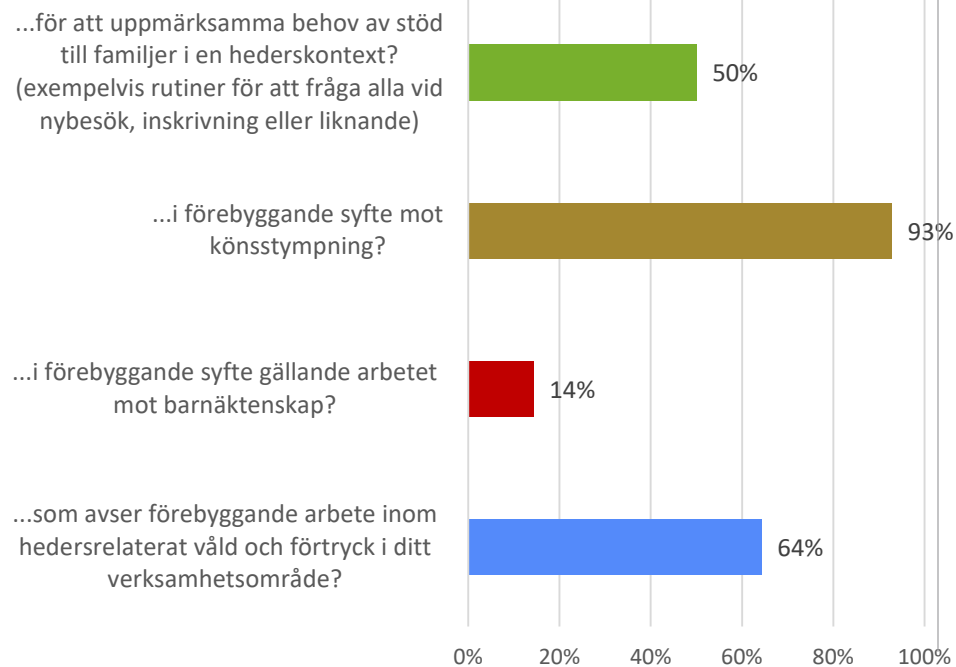

FÖREBYGGANDE ARBETE

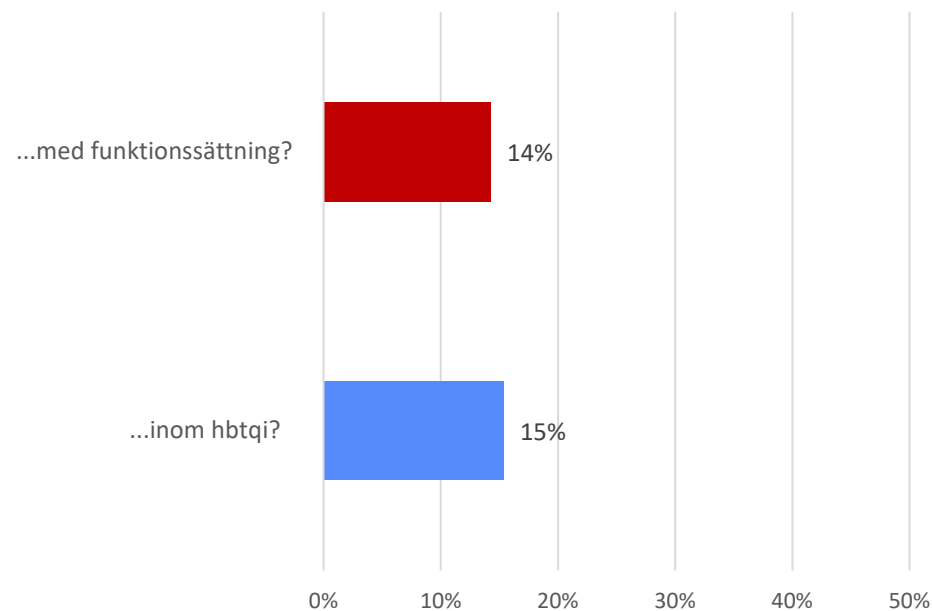

KARTLÄGGNING OCH SKRIFTLIGA, FÖREBYGGANDE RUTINER

Finns det skriftliga rutiner....

Omfattar rutinerna för att uppmärksamma behov av stöd till familjer i en hederskontext barn och unga...

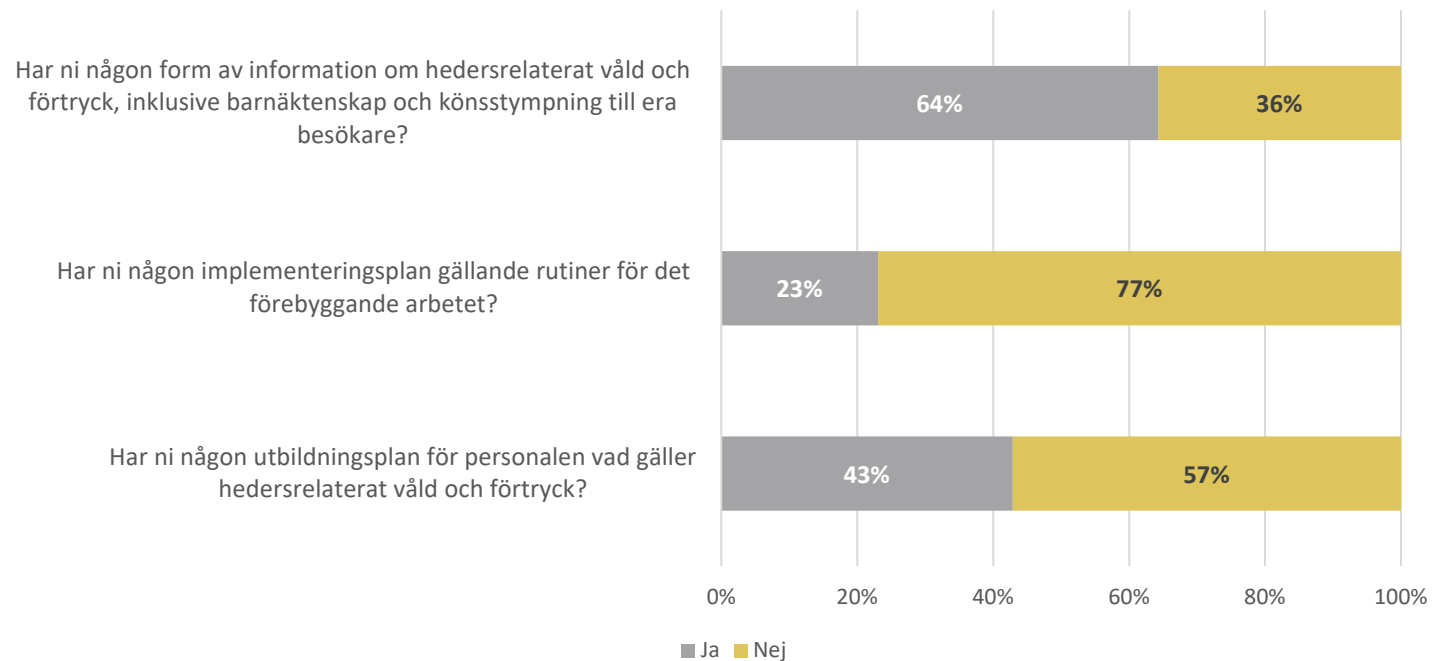

Ingen av de svarande regionerna har uppgett att de har kännedom om att det gjorts någon kartläggning av förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i regionen de senaste tre åren. En svarar att man inte vet

64 procent har uppgett att det finns skriftliga rutiner som avser förebyggande arbete inom hedersrelaterat våld och förtryck i sin verksamhet. Skriftliga rutiner i förebyggande syfte finns främst kopplat till könsstämpning. Hela 93 procent har svarat att den typ av skriftliga rutiner finns. I lägst utsträckning har respondenterna uppgett att skriftliga rutiner finns i förebyggande syfte gällande arbetet mot barnäktenskap, 14 procent.

Totalt uppger 50 procent att det finns skriftliga rutiner för att uppmärksamma behov av stöd till familjer i en hederskontext, exempelvis rutiner för att fråga alla vid nybesök, inskrivning eller liknande. 15 procent har uppgett att rutinerna omfattar ett särskilt fokus på barn och unga inom HBTQI och 14 procent med funktionsnedsättning.

INFORMATION TILL BESÖKARE, IMPLEMENTERING OCH UTBILDNING TILL PERSONAL

64 procent har uppgett att de har någon form av information om hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barnåktenskap och könsstämpling till sina besökare. 23 procent har uppgett att de har någon implementeringsplan gällande rutiner för det förebyggande arbetet.

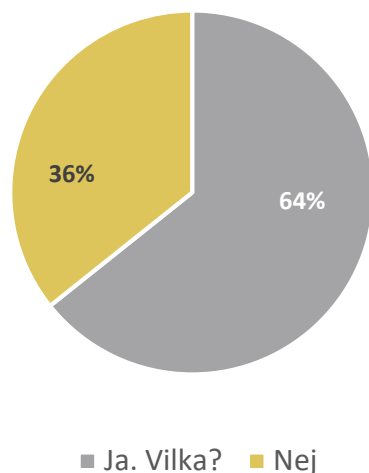
43 procent uppger att det finns en utbildningsplan för personalen vad gäller hedersrelaterat våld och förtryck.

RUTINER FÖR INSATS/STÖD

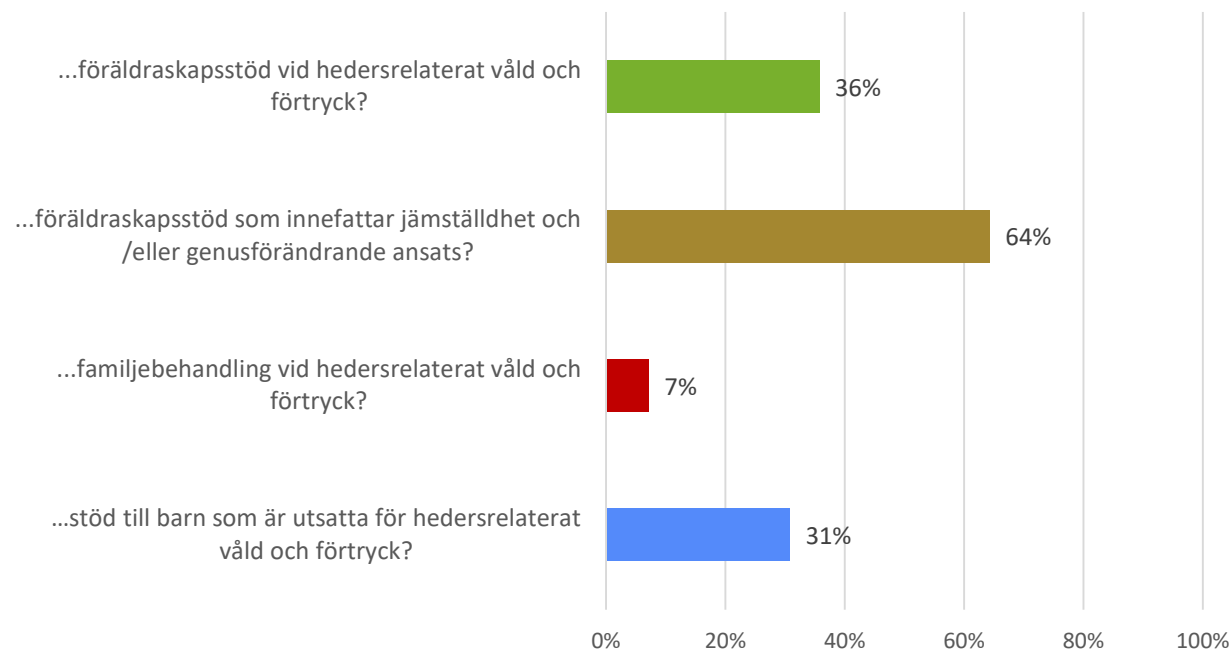

SKRIFTLIGA RUTINER OCH ERBJUDANDE OM STÖD

Har ni skriftliga rutiner vad gäller stöd till personer vid hedersrelaterat våld och förtryck?

Erbjuder ni någon form av...

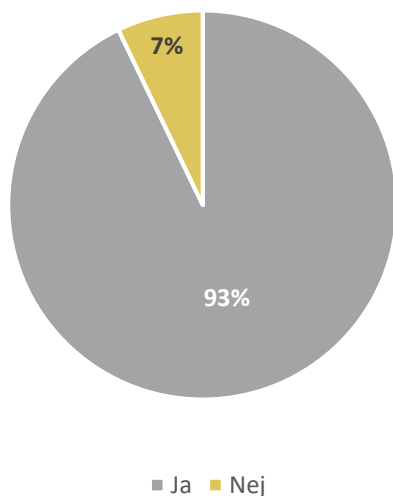

64 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vad gäller stöd till personer vid hedersrelaterat våld och förtryck. Ingen har svarat att särskilda rutiner finns för personer inom HBTQI som misstänks vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Detsamma har ingen svarat att det finns särskilda rutiner för personer med funktionsnedsättning. De skriftliga rutiner som regionerna lyfter upp är orosanmälningar, regionövergripande dokument samt att en nämner att det finns skriftliga rutiner för varje verksamhet i deras region.

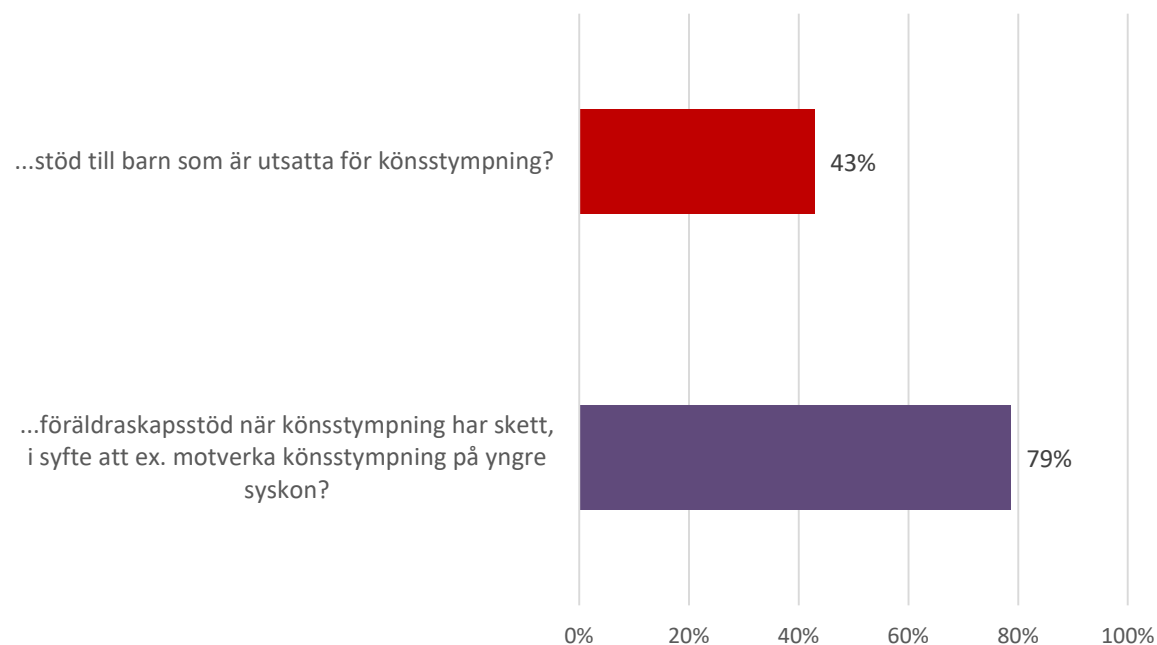
Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd som innefattar jämställdhet och/eller genusförändrande ansats (64 procent). Den typ av stöd innefattar exempelvis föräldragrupper och föräldragruppsmaterial. Stöd som i lägst utsträckning erbjuds är familjebehandling vid hedersrelaterat våld och förtryck (7 procent). 31 procent har uppgett att de erbjuder stöd till barn som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Den typen av stöd som erbjuds är exempelvis hänvisning till socialtjänst, hälso- och sjukvård eller enskilt stöd med hänvisning till annan aktör.

SKRIFTLIGA RUTINER KRING STÖD OCH ERBJUDANDE OM STÖD KOPPLAT TILL KÖNSSTYMPNING

Har ni skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att könsstympning har skett?

Erbjuder ni någon form av...

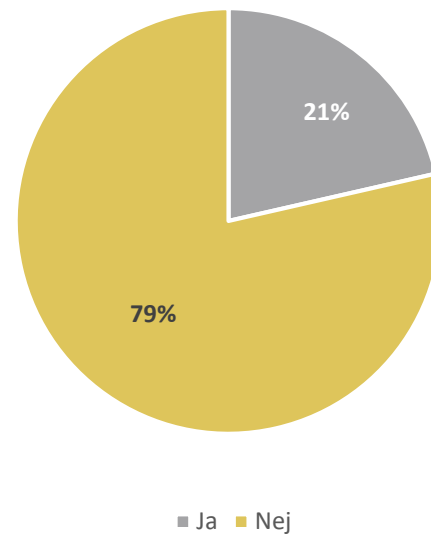
Hela 93 procent har uppgett att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att könsstympning har skett.

Det stöd som i högst utsträckning erbjuds är föräldraskapsstöd när könsstympning skett, i syfte att exempelvis motverka könsstympning på yngre syskon (79 procent). Det stöd som erbjuds är exempelvis genom att andra insatser kopplas på genom exempelvis socialtjänst, vårdcentral eller mödravårdscentralen men även skriftlig stödinformation till föräldrar.

43 procent har uppgett att de erbjuder stöd till barn som är utsatta för könsstympning. Det stöd som erbjuds är exempelvis kontakt med socialtjänst, hälso- och sjukvård eller stöd genom ungdomsmottagning.

SKRIFTLIGA RUTINER VID BARNÄKTENSKAP

Finns det skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett?

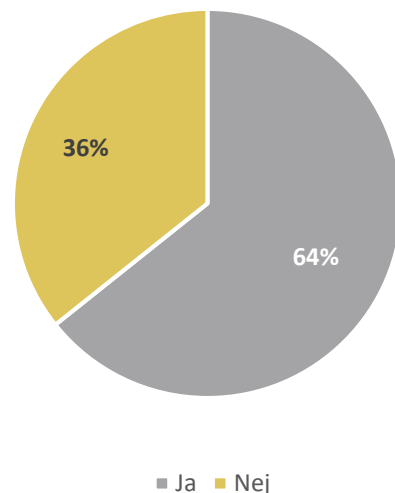
Totalt uppger 21 procent att de har skriftliga rutiner vid misstanke eller konstaterande av att ett barnäktenskap har skett.

SAMVERKAN

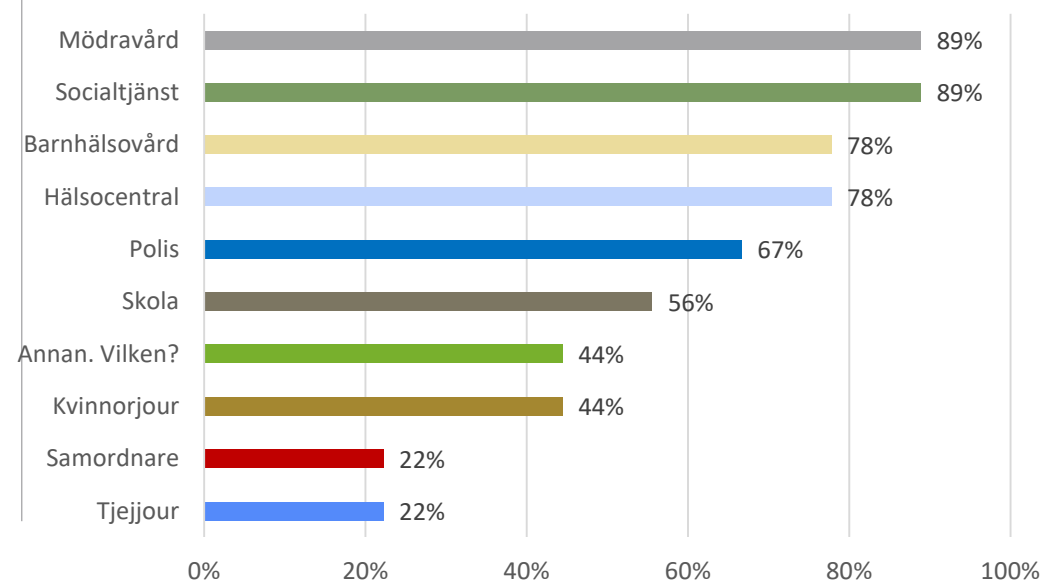

RUTINER OCH DELTAGANDE I SAMVERKAN

Finns det skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i er region?

Vilka verksamheter deltar i samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i er region?

Totalt har 64 procent angett att det finns skriftliga rutiner för samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck i deras region.

De verksamheter som främst deltar i samverkan uppges vara främst mödravård, socialtjänst, barnhälsovård och hälsocentral. Det är även dessa aktörer som i högst utsträckning uppges delta på samverkansmöten kring hedersrelaterat våld och förtryck. De verksamheter som uppges delta i lägst utsträckning i samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck är tjej- och kvinnojourer. Respondenterna kunde även fylla i egna exempel. Här har man gett exempel på Länsstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården samt socialtjänstens olika delar.

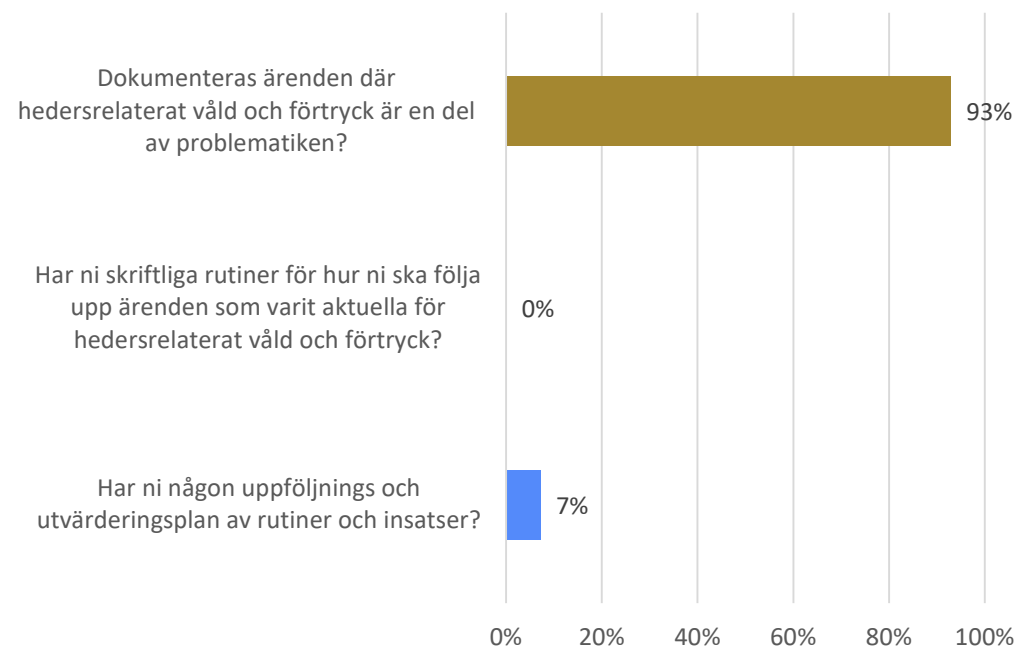
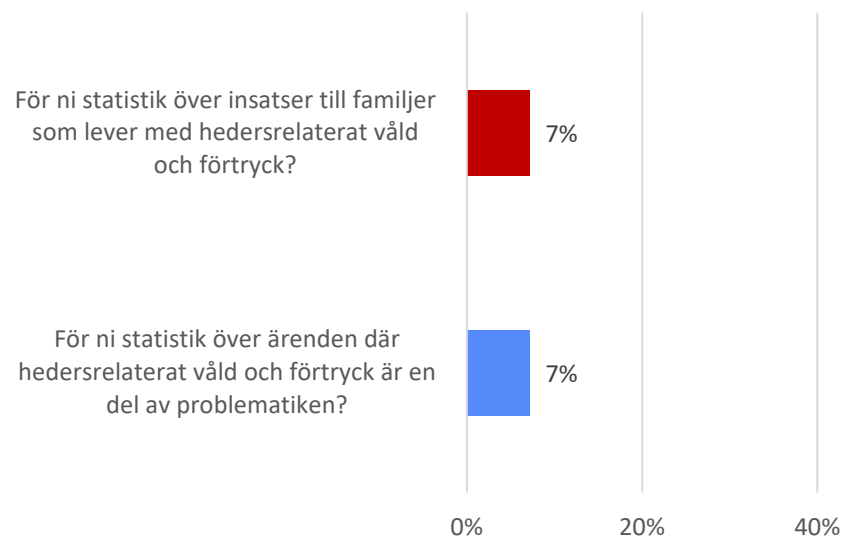
De som i högst utsträckning initierar samverkansmöten kring hedersrelaterat våld och förtryck uppges vara inom kategorin "Annan", vilket uppges vara Länsstyrelsen, eller den verksamhet som upptäcker problematik kring hedersrelaterat våld och förtryck. Socialtjänst är även en aktör som uppges initiera samverkansmöten i hög utsträckning, 18 procent har uppgett att det finns skriftliga handlingsplaner och rutiner för samverkansmöten kring könsstymning samt barnåktenskap inom er region.

STATISTIK OCH UPPFÖLJNING

STATISTIK OCH UPPFÖLJNING

För ni statistik över...

En av 14 regioner eller 7 procent har uppgett att de för statistik över ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken och detsamma att de för statistik över insatser riktade till familjer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck.

Hela 93 procent har uppgett att ärenden där hedersrelaterat våld och förtryck är en del av problematiken dokumenteras. Däremot är det ingen som svarar att de har skriftliga rutiner kring uppföljning av ärenden och endast 7 procent har uppgett att de har någon uppföljnings- och utvärderingsplan av rutiner och insatser vid hedersrelaterat våld och förtryck.

Transforming society together

Bo Thydén bo.thyden@sweco.se 070 – 786 07 45

Anna Rudberg anna.rudberg@sweco.se 070 920 16 84